

PERIODICALS

Lietuvių kilmės Amerikos režisierė kurs filmą apie Dainavos močiutes – 8 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- Tema: Eksportas į JAV – 2, 9
- Ar rengti referendumą? – 3
- Tokia Lietuvos dalia – 3
- Gegužės ir birželio įvykiai Šv. Kazimiero parapijoje, Cleveland, OH – 4
- Rochester, NY lietuvių Joninės – 5
- „Skautybės kelias“ – 6
- Dariaus ir Girėno 79-ųjų metų minėjimas Beverly Shores, IN – 7
- Virtuali paroda apie S. Šimkų – 8
- Festivalis „Jotvos vartai“ – 12
- Paskutinė kadencija (45) – 13
- Petras Rūpintojėlis – 13, 15
- Pilietinis karas (II) – 14–15

Valiutų santykis
1 USD — 2.81 LT
1 EUR — 3.45 LT

LR ambasadoriai susitiko Vilniuje

Lietuvos diplomatinį atstovybių vadovų suvažiavimo dalyviai su šalies vadove. ELTA nuotr.

Vilnius (ELTA/LR ambasados JAV info) – Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis liepos 17–18 d. Vilniuje dalyvavo metiniame Lietuvos diplomatinį atstovybių vadovų suvažiavime. Liepos 18 d. suvažiavimo dalyviams užsienio politikos kryptis nubrėžė užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis, pažymėjęs, kad užsienio politika turi sumaniai derinti Lietuvos aktyvumą Šiaurėje su strateginiais ryšiais Vidurio Europoje ir parama Rytų Europos suartėjimui su

ES. Kartu A. Ažubalis pabrėžė, kad atsisukdami į sektino ekonomikos modelio ir socialinės atsakomybės skandinavų šalis, „nebandome keisti Lietuvos tapatybės ir negalime nutolti nuo kitų ilgamečių mūsų draugų”.

Europos politikoje ministras ragino laikytis Šiaurės krypties, bet išlaikyti pusiausvyrą: plėtoti ryšius ir su pietų šalimis bei saugoti valstybinį, tautinį, kultūrinį savarankiškumą. Kartu jis pabrėžė, kad Lietuva ir visa Europa turi puoselėti ypatingus strateginius santykius su JAV, kurių

užsienio politika stabilizuoja tarptautinį sugyvenimą ir remia demokratiją visuose pasaulio regionuose. Tačiau, anot A. Ažubalio, būtų neteisinga toliau reikalauti, kad JAV dengtų visus Europos saugumo kaštus. Metiniame pranešime ministras pabrėžė, kad Lietuvos užsienio politika turi tarnauti gyvybiniais valstybės poreikiams, kurių jis išskyrė keturis: energetinį saugumą, ekonomikos plėtrą, gyvybingą santykį su pasaulio lietuviais ir koordinuotą istorinės atminties politiką.

Pristatyti pasiūlymai dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo

Vilnius (ELTA) – Liepos 18 d. Ministrų kabineto nariai pasitarime išklaušė Vyriausybės sudarytos komisijos žalos, padarytos Lietuvos Respublikai 1940–1991 m. buvusios TSRS ir 1991–1993 m. – Rusijos Federacijos kariuomenės, atlyginimo derybinėms nuostatomis ir veiksmų planui parengti, pateiktus pasiūlymus bei nusprendė pratešti Komisijos veiklą.

Komisijos pirmininkė, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė Teresė Birutė Burauskaitė pristatė derybines nuostatas ir veiksmų planą, kaip būtų galima siekti atlygini-

mo už Sovietų Sąjungos okupacijos padarytą žalą. Savo išvadose komisija siūlo inicijuoti ir skatinti tarptautinį bendradarbiavimą SSRS okupacinio režimo nusikaltimų tyrimo ir žalos įvertinimo klausimais, perkeliant jį iš dvišalio (Lietuvos – Rusijos) į daugiašalį (Europos Sąjungos – Rusijos) formatą. Komisija siūlo užtikrinti nemokamos teisinės pagalbos nukentėjusiems nuo SSRS okupacijos asmenims teikimą. Taip pat siūloma pasitelkti užsienio žinovus, parengti baigiamąją SSRS okupacinės žalos Lietuvoje apimčių studiją ir ją skelbti lietuvių ir užsienio kal-

bomis. Siūloma Vilniuje surengti tarptautinį mokslo atstovų – specialistų seminarą Baltijos šalių sovietinės okupacijos raidos ir pasekmių tema, į jį pakviečiant ir Rusijos mokslininkus.

Komisijoje dirbo ir Užsienio reikalų, Teisingumo ir Kultūros ministerijų, Lietuvos valstybės istorijos archyvo, Lietuvos istorijos instituto, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti atstovai.

Apdovanotas NATO pajėgų Europoje vadas

Vilnius (ELTA) – Už indėlių stiprinant šalies saugumą ir gynybą ordino „Už nuopelnus Lietuvai” Komandoro kryžiumi Lietuva apdovanojo JAV pajėgų Europoje ir NATO vyriausiąjį ginkluotųjų pajėgų Europoje vadą admiralą James G. Stavridi.

Liepos 18 d. vykusiam svečio susitikime su Lietuvos vadove Dalia Grybauskaite aptarti regioninio saugumo klausimai, pasirengimas įgyvendinti NATO gynybos planus, oro policijos misija ir energetinio saugumo stiprinimas. Lietuvoje su oficialiu vizitu viešintis admiras J. G. Stavridi taip pat susitiko ir su krašto apsaugos ministre Rasa Juknevičiene.

Vėliau J. G. Stavridi lankėsi Karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose, kur susitiko su Karinių oro pajėgų vadu generolu majoru Edvardu Mažeikiu ir šiuo metu NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse dalyvaujančiais Lenkijos karinių oro pajėgų kariais.

Tai yra jau ketvirtas vyriausiojo sąjungininkų pajėgų Europoje vado apsilankymas Lietuvoje. Vyriausiasis sąjungininkų pajėgų Europoje vadas yra vienas iš dviejų NATO strateginių vadų ir Sąjungininkų pajėgų vadavietės operacijoms vadovas, atsakingas už NATO karines

Prezidentė Dalia Grybauskaitė bei JAV pajėgų Europoje ir NATO vyriausiasis ginkluotųjų pajėgų Europoje vadas admiras James G. Stavridi.

ELTA nuotr.

operacijas.

J. G. Stavridi vyriausiojo sąjungininkų pajėgų Europoje vado pareigas eina nuo 2009 m. Jis yra pirmasis laivyno admiras šiose pareigose.

Redakcijos žodis

Kelios didelės Lenkijos žiniasklaidos bendrovės vienija jėgas ir ketina apmokestinti dalį savo internetinio turinio, taip bandydamos išlaikyti įplaukas, blėsiant popierinės žiniasklaidos populiarumui. Projektas „Piano“ jau buvo sėkmingai įgyvendinta Slovakijoje ir Slovėnijoje, kur žmonės mokėjo mažą vienkartinį mokestį, kad galėtų neribojamai prieiti prie keleto tinklalapių. Sumanyto autoriai tikisi, kad daugybė interneto vartotojų, kurie ieško aukštos kokybės turinio, bus pasiryžę sumokėti mėnesinį mokestį. Anot jų, prašoma suma atitinka dviejų kavos puodelių kainą. Matyt, atėjo laikas atsakyti į klausimą, kokia ateitis laukia informacijos internete – laisvoji sklaida ar apmokama prieiga? Šiandien internetas jo vartotojų dažniausiai vertinamas kaip nemokamos informacijos lobynas, tad pasiryžęs apmokestinti savo internetinį turinį leidinys turėtų pasiūlyti skaitytojams visiškai originalų turinį, kuris būtų įdomus ir nebanalus, o tai reikštų ir dideles investicijas į kūrybinę komandą bei techninius darbuotojus.

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė dalia.cidzikaitė@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugoja.

Siunčiant prašome pralikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

TEMA: EKSPORTAS Į JAV

Amerikos rinka – puiki ir neišnaudota niša

ANGELĖ KAVAKIENĖ

kurių būtų galima ir išvengti.

Jei šiandien pažiūrėsite į JAV Food and Drug Administration (FDA) skyrelį „Import Alert“, skirtą Lietuvai, perskaitysite, kad per visus praėjusius metus ten buvo tik du įrašai ir abu skirti Vičiūnų žuvies perdirbimo įmonei. Tie, kurie dirba su žuvimi, žino, koks nelengvas tai verslas, juo labiau, kad žuvies gaminiams ES turi kitus reikalavimus nei Amerika.

Jei tą patį skyrelį būtų matę aplankę prieš kokių 6–7 metus, tai būtų sužinoję, jog vien Kėdainių konservų fabriko prekės dėl netvarkingų dokumentų buvo sulaikytos net 19 kartų, o viename iš JAV maisto saugos seminarų buvo pabrėžta, kad įmonės eksportas į Ameriką gali būti iš viso sustabdytas. Galiu pasa-

vome lietuvišką sąskaitą, kurią turėjome atiduoti JAV apsaugai. Rašau laišką į pieninę, prašydama sąskaitos angliškai. Gaunu atsakymą, kad įmonė veža savo produktus į daugelį šalių, visiems yra gerai, tik man negerai. Reikėjo daugybės skambučių į Lietuvą, kol gavome angliškai surašytą sąskaitą. Panašių

pavyzdžių galima būtų pateikti daug daugiau. Tiesa, visos bėdos paprastai greit susitvarko, jei į įmonę nusiunti sąskaitas už prastovas. Tada visi darbuotojai ima gana gerai rašyti angliškai. Atrodytų – smulkmenos, tačiau jos sukelia importuotojams daug nemalonumų bei išlaidų.

Prieš pradėdami eksportuoti, gamintojai turi būti susipažinę su JAV maisto produktų importo reikalavimais. Šiuo metu su registracijomis problemų lyg ir nebėra, nes lietuviai suprato, kad jei yra įstatymas, tai jo reikia laikytis. Buvo laikas, kada, paprašius sutvarkyti registraciją, iš eksportuotojų pusės sulaukdavome mažai pastangų.

Daugybę pastangų turime įdėti, kad į Ameriką nepatektų šioje šalyje draudžiamų produktų sudedamųjų

Neatrasiu Amerikos, teigdama, kad verslui reikia ištikimybės, bendradarbiavimo, sąžiningumo ir kantrybės, kad kasdien laiptelis po laiptelio kartu su Lietuvos maisto produktų gamintojais koptume aukštyn, nes sėkmė priklauso nuo mūsų bendrų ir geranoriškų pastangų.

kyti tik viena, Kėdainiai yra taip pasikeitę, kad šiandien juos pateikiame kaip pavyzdį, kaip reikia sutvarkyti savo produkciją, ją užregistruoti, supakuoti, paruošti dokumentus.

Ne kartą, kalbėdama su įvairiomis Lietuvos įmonėmis, esu girdėjusi nusiskundimų, kad kažkas vežė, kažką sulaikė ir sunaikino, ir įmonė prarado pinigus. Visiškai išvengti sustabdymų bei sulaikymų yra sunku, nes FDA reikalavimai yra tokie painūs, jog net patys FDA darbuotojai kartais juose nesusigauodo, tačiau padaryti viską, kad jų būtų mažiau, yra Lietuvos gamybininkų rankose. Dažnai šiuo atveju „mažas akmenėlis didelį vežimą verčia“.

Pavyzdžiui, iš vienos Lietuvos pieninės nupirkome nedidelį produkcijos kiekį, norėdami pažiūrėti, kaip bus sutvarkyti dokumentai, kokia bus produktų kokybė bei kainos. Ga-

dalių, spalvų. Paprastai Lietuvos gamintojai argumentuoja, kad kai kurie priedai, spalvos yra leidžiami ES šalyse. Ir vėl tenka aiškinti, kad „kieno vežime sėdi, to ir giesmę giedok“: jei veži į Ameriką, turi laikytis tos šalies įstatymų. Prieš pradėdami eksportuoti, gamybininkai turi susipažinti su produktų sudedamosiomis dalimis, spalvomis. Kas geriau, jei ne gamybos technologai žino, ką jie deda į savo gaminamus produktus. Mes šiuo metu importuojame per 2,000 pavadinimų prekių. Mums tikrai neįmanoma, o gal net ir nebūtina, žinoti visų jų sudėties.

Kada mes kreipiamės į vieną ar kitą Lietuvos įmonę dėl lietuviškų maisto produktų eksporto į Ameriką, pirmas klausimas, kurį gauname – kiek kontenerių per mėnesį veši-me.

Nukelta į 9 psl.

Liepos 16 dieną neeilinėje Seimo sesijoje bus svarstomas vienintelis klausimas – ar reikia rengti referendumą dėl naujos atominės elektrinės (AE). Yra svarių argumentų už ir prieš referendumą. Lietuva yra demokratija, o demokratijoje lemiamą žodį turi tarti šalies piliečiai. Dabarties sąlygomis tiesioginė demokratija yra neįmanoma. Todėl išrenkami Seimo ir savivaldybių tarybų nariai bei prezidentas, jiems patikėta atstovauti rinkėjų interesams.

Ne visi įstatymai yra lygiai svarbūs, ir kai kuriuos teisiškai sudėtingus ar ypatingesnių žinių reikalaujančius įstatymus veiksmingiau, gal net geriau sprendžia išrinktieji atstovai. Bet sprendžiant opiausius klausimus reikia itin išiklausyti į piliečių nuomonę, sukurti tinkamas sąlygas jiems išreikšti savo nuostatas. Bene geriausias būdas sužinoti, ką mano rinkėjai, – tiesiogiai į juos kreiptis rengiant referendumą.

Naujos AE statyba nėra eilinis klausimas. Tai itin brangus, ilgalaikis, įpareigojantis ir kai kuriais atžvilgiais net pavojingas projektas. Nelaimė atominėje jėgainėje gali sukelti katastrofiškų pasekmių, ypač tokiai mažai šaliai kaip Lietuva. Kita vertus, sėkmingai veikianti jėgainė mažiau negu tradiciniai elektros gaminimo būdai teršia gamtą.

Visada kyla klausimas, kiek Seimas atstovauja savo rinkėjams, parlamentariai teikia pirmenybę savo ar savo rinkėjų interesams. Nenoriu teigti, kad parlamentariai taip šiurkščiai sau kelia šį klausimą ar kad sąmoningai vadovaujasi savanaudiškais interesais. Bet Seimo nariai nėra paprasti piliečiai. Jie yra geriausiai išsilavinę, labiau pasitiki savimi. Gal net svarbiau tai, kad jie yra labiau pasiturintys, tad didelė tikimybė, jog kai kuriais, ypač su finan-

Ar rengti referendumą?

KĘSTUTIS GIRNIUS

sų ar mokesčių politika susijusiais klausimais, jie ne itin stengiasi balsuoti taip, kaip balsuotų dauguma jų rinkėjų. Tai viena priežasčių, kodėl Lietuvoje neįvesti nei nekilnojamojo turto, nei progresiniai mokesčiai, kodėl taip vangiai kovojama su socialine atskirtimi.

Lietuva nėra vienintelė valstybė, kurioje išrinkti tautos atstovai ne visada teikia pirmenybę savo rinkėjų interesams ir norams. JAV yra pūkūs šalies, kurios finansų ir mokesčių sistema tarnauja (arba yra itin palanki) labai mažai pasiturinčių žmonių grupei, pavyzdys.

Referendumai lyg ir būtų geriausia priemonė demokratijos deficitui įveikti, suteikti piliečiams galimybę tiesiogiai spręsti esminius klausimus. Bet kaip tada paaiškinti, kodėl daugelis demokratiškų valstybių be jų apsieina? JAV referendumus rengia atskiros valstijos, bet nėra visuotinių referendumų net tokiais visą šalį jaudinančiais klausimais kaip sveikatos sistemos pertvarkymas. Tačiau dėl JAV, kaip demokratinės valstybės, nėra abejonių. Kanada ir daugelis Europos Sąjungos (ES) šalių taip pat nerengia referendumų. Jei neklystu, Didžiojoje Britanijoje yra buvę tik du nacionaliniai referendumai. Švedijoje įvyko tik šeši referendumai (pastarąjį kartą – 2003 metais dėl narystės ES) ir visi buvo patariamieji.

Nyderlanduose įstatymai neleidia rengti referendumų, nors 2005

metais buvo priimtas laikinasis įstatymas dėl balsavimo pritarti ar nepritarti Europos Konstitucijos projektui. Nyderlandų rinkėjai, kaip ir Prancūzijos, balsavo „prieš“. Tiesa, Prancūzija, ypač Charles de Gaulle prezidentavimo metais, dažniau rengdavo referendumus. Šveicarijoje referendumai yra kasdienės politikos dalis.

Vakarų demokratijų praktika rodo, kad, nepaisant referendumų teorinių privalumų, pasikliauti jais neskubama. Akivaizdu, kad referendumais gali piktnaudžiauti gerai suorganizuavusios lobistų ir aktyvistų grupės. Aistrų pagauti rinkėjai gali balsuoti neprotingai, pritarti kenksmingiems pokyčiams, kaip ne kartą padaryta atskirose JAV valstijose. Daug kas priklauso nuo valstybės ir jos politinės kultūros. Kas tinka Šveicarijai, nebūtinai tiks Lietuvai ar Rytų Europai. Pastaruoju metu daug vilčių dedama į elektroninius, internetinius referendumus. Esu linkęs juos vertinti skeptiškai. Jie diskriminuotų vyresnio amžiaus gyventojus ir suteiktų neproporcingą svorį žmonėms, kurie, kaip dabartiniai internetinių svetainių straipsnių komentatoriai, dieną ir naktį sėdi prie kompiuterio ir pasisako visais klausimais.

Yra kitų priežasčių skeptiškai vertinti referendumą dėl naujos jėgainės Lietuvoje. Bene svariausia yra ta, kad referendumo organizatoriams pasisekė surinkti tik 46,000 parašų – mažiau negu iš pradžių skelbta ir

gerokai mažai negu tikėtasi. Peršasi išvada, kad žmonės nepritaria referendumui arba laiko jį antraeilu reikalu.

Pasitikėjimo nedidina kai kurie referendumo rėmėjai – socdemai ir Krikščionių partijos frakcija. Kai socdemai valdė, jie entuziastingai kūrė ir palaikė „Leo LT“, jų „trigalvį slibiną“, kuris turėjo sudrebinti visą Europą. Palankumas naujai jėgainei buvo toks beribis, kad buvo leista „Maximos“ žmonėms rengti įstatymo projektą. Nebuvo jokių kalbų apie referendumą, nors gyventojų nepasitenkinimas „Leo LT“ kūrimu buvo akivaizdus. Krikščionių partija turi glaudžių ryšių su verslininkais, o nutarimas nestatyti jėgainės būtų naudingas tiems, kurie kitaip nori aprūpinti Lietuvą elektra.

Kita vertus, gegužės 16 dienos Vyriausybės nutarimas dėl referendumo taip pat neįtikina, ypač įvairių teisinių aktų, kurie neva jau įpareigojo Lietuvą statyti jėgainę, išvardijimas. Nors svarbu užtikrinti testinumą, vyriausybės nėra savo pirmtakų supančiotos, juolab kad tiesioginio referendumo nebuvo.

Referendumas reikalingas, bet būtų protingiau jį rengti po kelerių metų, kai bus daugiau žinoma apie būsimos jėgainės pajėgumus, sąnaudas ir t. t. Be to, tinkama dirva referendumui neparengta, žmonės nėra pakankamai supažindinti su jėgainės privalumais ir galimais trūkumais. Atsakomybė už neatliktus darbus tenka Vyriausybei, kuri pirmenybę teikė ne žmonėms šviesti, bet referendumui vengti. Ji veikiausiai manė, kad žmonės balsuos prieš jėgainę. Bet jei Vyriausybė labiau pasitikėtų žmonėmis ir juos deramai supažindintų, gal paaiškėtų, jog nuogąstavimai, kad referendumo rezultatas bus neigiamas, yra nepagrįsti.

Alfa.lt

NUOMONĖ • KOMENTARAS

Tokia Lietuvos dalia

VYTAUTAS VOLERTAS

JAV valdžia daug lėšų skiria vargdienių globai. Ir maisto kuponai, ir pastogėlės, ir pusrytėliai mokyklose neturtingųjų vaikams, ir šis, ir tas. Tu šis ir tas yra daug, bet vis skundžiamasi, kad globos sistema – netobula.

Taigi vargdienių gausu ten ir šen, bet jie neemigruoja. Jų netraukia plačioji Azija, Kinijos dirbtuvės, Pietų Amerika. Likimo nuskriaustas jaunimas badauja būriais, padaužo parduotuvių vitrinas, apsiskaldo tarpusavyje, bet patriotizmo neatsisako ir Tėvynės Amerikos nepalieka.

O vargdienėlė Lietuvėlė... Jos jaunimas minkštesnis. Jis namuose nealksta, bet bėga užsienin. Ir, JAV atsiradęs, gal net dirbs didmiesčiuose, tuose patriotizmu verdančiuose kvartaluose. Tai štai koks Tėvynės meilės skirtumas. O „Drauge“ 2012 m. gegužės 15 d. Daina Bogdanienė, lyginanti Norvegijos ir Lietuvos socialines sistemas, nurodo mūsų emigracijos priežastis. Čia įterpiu ilgoką jos citatą. Man atrodo, kad straipsnio autorės duotas vaizdas yra gerokai pajuodintas.

„Jei žmogus yra menkesnio išsilavinimo, drovesnis, jei jis neturtin-gos šeimos, jei ne toks gražus ar kitaip netobulas, jei nėra išūlus ir nemoka apsiginti, jis tuojau tampa išnaudojimo ir patyčių objektu. Jiems jau darželyje, mokykloje stiprieji tranko per galvą, jie išmokyti paklusti, nusižeminti, nusilenkti, būti nuolat trypiami. Nes niekas niekad jų negins – nei žmonės, nei valdžia. Jie

visaip išvadinti lietuviškoje spaudoje, jų gyvenimas gėdos paženklintas, liekia džiaugtis, kad nemuša.“ Bogdanienės nuomone, „Todėl užsienis dažnam tampa didžiausiu išsigelbėjimu, nes ten niekas atvirai jų neniekina ir dar menką pinigėlį kartais leidžia uždirbti.“

Taigi pagal autore, Lietuvos atsižada visi skriaudžiamieji, „gėda paženklintieji, kuriuos darželyje ar mokykloje apstumdydavo, kurie negražūs ir neturtingi“. Vai, vai, būdami vaikais ir pasistumdydavome, ir į kuprą gaudavome, ir pajukiančias pravardes turėjome, tačiau nuskriaustais nesijautėme. Ir gyvenimas tas pats: tai sėkmė, tai nesėkmė, tai draugas šalia, tai varžovas. Ar Lietuvoje buvo tiek daug lepšių, negražių, nemokytų, kad taip gausu mūsų emigrantų? Būtų galima susidaryti išvadą, kad dabar Lietuvoje vien tik gražuoliai, turtuoliai, turtuoliai, dra-suoliai, nes visi kiti pasitraukė.

Atrodo, kad galėjo būti priešingai. Namus palikti reikia drąsos, tai ar ne drąsieji bėgo iš jų? Svetimi kraštai priima jėgą ir sveikatą, tai kaip ten paliegėliai pritaps? O vienišiai – niekas nenori po londoniškus brūzgynus vienas slampinėti, tai ar ne draugas draugą išragino?

Ne, emigrantai nebuvo paniekin-

ta minia, užtarimo pas angelus, airius ar ispanus ieškanti. Tai buvo drąsesnieji, darbų ar gal geresnio atlyginimo siekę ir negalvoję ten likti. Jų visų smerkti negalima. Smerktini tik su doraisiais išsmukę sukčiai, pasileidėliai, kriminalistai, Lietuvos vardą niekina. Būtų skaudu žiūrėti, kaip namie jaunimas skursta, blaškosi be darbo, nyksta. Kiekvienas turime teisę savą ateitį kurti žmogiškojo atsa-kingumo ribose.

Gal ir tiesa, kad Lietuvoje yra

suktybių, darbininkų išnaudojimo, pataikavimo. Bet Bogdanienė per daug druskos įpylė. Darbininkams neišmokamos algos... Pasiskundęs darbininkas išvaromas... Įstatymai jo negina, o įstatymo sargai lankstosi prieš turtinguosius... Ar tai visuotina, ar tik išimtis?

Kitur geriau? Galima rasti įvairiausių palyginimų, bet nebūtinai reikia žvairuoti į savo namus, aplinkybes pamirštant. Norvegija daug seniau liečiasi su Vakarais. Norvegija turtinga, jos gaunama aukštos vertės nafta virsta stambiu pinigų. Lietuva tik pradėjo kvėpuoti. Jos atmosfera vis dar užteršta piktos komunistų sistemos. Tokia Lietuvos dalia.

LAIŠKAI

GEDIMINO STULPAI RASŲ KAPINĖSE

Naktį iš birželio 16 į 17 dieną Vilniaus Rasų kapinėse įvykdytas barbariškas aktas – nežinomi piktadariai ant maršalo Józef Pilsudski motinos kapo nupiešė Gedimino stulpus.

Gedimino stulpai – istorinis simbolis, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės paveldas. Prie šio paveldo prisipažindavo ir pats maršalas, gimęs Rytų Lietuvoje. Kokia likimo ironija, kad šiuo garbingu Abiejų tautų respublikos simboliu mėginta išniekinti maršalo motinos ir jo širdies atminimą. Išniekintos ir pačios kapinės, brangios abiem tautoms. Tose pačio-

se kapinėse yra ir a. a. Jono Basanavičiaus, vadinamo tautos atgimimo patriarchu, kapas, kurį 1956 m. per Vėlinės aš, Vilniaus universiteto li-tuanistikos studentas, aplankiau.

Kaip žinoma, Lietuvos valdžia pasmerkė šį gėdingą „žygdarbį“. Gal tai buvo kokie provokatoriai, gal net visai ne lietuviai. Sunku patikėti, kad lietuviai galėtų taip išniekinti istorines katalikų kapines. Neleiskime, kad Lietuvos Respublikos sostinėje dėtusi tokie dalykai.

Leonardas Gogelis
Chicago, IL

TELKINIAI

Cleveland, OH

Gegužės ir birželio įvykiai Šv. Kazimiero parapijoje

ŽIVILĖ VAITKIENĖ

Pirmosios Komunijos
sekmadienis

„Ateikite, Dievo mylimi vaikai“

Šių metų gegužės 13 d. vienuolika Šv. Kazimiero parapijos vaikų priėmė Pirmąją Komunią. Jie šiai svarbiai dienai ruošėsi dvejus metus, kiekvieną savaitę lankydamiesi tikybos pamokas. Kiekvieną sekmadienį, prasidėjus 10 val. lietuviškomis Mišioms, klebonas kun. Juozas Bacevičius pakviesdavo vaikus ateiti į bažnyčios priekį. Parapijiečiams būdavo gražu matyti, kaip berniukai ir mergaitės atskubėdavo į priekį, priklaupdavo priešais altorių, o paskui su mokytojais eidavo mokytis tikėjimo tiesų.

jai draugą Jėzų ir kaip lygiai yra svarbu dėti pastangas palaikyti ir puoselėti bet kurią draugystę – svarbu neužmiršti tai daryti, brandinant savo draugystę su Jėzumi. Jis ragino vaikus kasdien pasikalbėti su Jėzumi, pasidalinti savo džiaugsmiais ir rūpesčiais su Juo, aplankyti Jį bažnyčioje ir visuomet stengtis su Juo palaikyti artimą ryšį.

Mišių pabaigoje Danius Šilgalis visų tėvų vardu padėkojo kun. Bacevičiui už jo nuolatinį dėmesį ir paramą vaikams ir tėvams rūpinantis Pirmosios Komunijos pasiruošimu. Taip pat padėkojo mokytojoms Giedrei Ješmantienei ir Jackie Caruso-Taylor už rūpestingą vaikų paruošimą šiam svarbiam jų gyvenime tikėjimo žingsniui. Klebonui ir mokytojoms buvo įteiktos įremtos vaikų nuotraukos.

Cleveland Šv. Kazimiero parapijos vaikai su klebonu kun. Juozu Bacevičiumi ir tikybos mokytojais Giedre Ješmantiene ir Jackie Caruso-Taylor. Rimvydo Čepulio nuotr.

Pirmosios Komunijos sekmadienį vaikai kartu su tėveliais ir kitais šeimos nariais užpildė pirmuosius bažnyčios suolus. Suolų galus puošė vaikų nupiešti paveikslai Pirmosios Komunijos tematika. Mišių metu gražiai giedojo Šv. Kazimiero parapijos „Exultate“ vaikų choras, vadovaujamas Ritos Kliorienės. Mišias atnašavo klebonas kun. Bacevičius, jam asistavo diakonas Louis Pecek. Po Evangelijos kun. Bacevičius atėjo prie vaikų ir jiems pasakė gražų pamokslą. Jis jiems kalbėjo apie jų nau-

šie vaikai priėmė Pirmosios Komunijos sakramentą lietuviškų Mišių metu: Paula Bogen, Kristijonas Jokšas, Aistis Miškinis, Anika Muliolytė, Vidas Sasnauskas, Nedas Semaška, Justas Šilgalis, Gytis Stungys, Elzbieta Tarasevičiūtė ir Vija Tessman. Angliškų Mišių metu Pirmąją Komunią priėmė Sinead Robinson.

Šv. Kazimiero parapijos bendruomenė sveikina visus vaikučius ir jų šeimas bei džiaugiasi švente.

Vysk. A. Pevec, vysk. R. Lennon ir kun. J. Bacevičius.

Kęstučio Civinsko nuotr.

Cleveland vyskupas Richard Lennon ir kun. Juozas Bacevičius laidotuvių metu (kairėje diakonas L. Pecek).

Šv. Kazimiero parapijos klebono
motinos išlydėjimas
į amžinąjį poilsį

„Tenuveda tave angelai į rojų“

Šių metų birželio 29 d., eidama 90-tuosius metus, mirė Josephine Suopis, Šv. Kazimiero parapijos klebono kun. Juozo Bacevičiaus motina. Jos gražus išlydėjimas į amžino poilsio vietą vertas platesnio paminėjimo.

Josephine Klisevičiūtė gimė Cleveland 1923 m. birželio 22 d. Ištėkėjo už Anthony Bacevice, užaugino tris sūnus: Antaną, Juozą (dabartinį Šv. Kazimiero parapijos kleboną) ir Joną. Josephine buvo šeimos ir giminės siela, visuomet rūpinosi, kad visi šeimos nariai artimai bendrautų. Bažnyčioje buvo gražu matyti visą Bacevičių giminę ir gausų skaičių jų draugų, susirinkusių jos pagerbti paskutinį kartą. Josephine didžiosios esanti lietuvė ir visą gyvenimą buvo ištikima senosios Šv. Jurgio lietuvių parapijos, o jai užsidarius – Šv. Kazimiero parapijos narė.

Ji buvo tvirto tikėjimo asmenybė. Per šermenis kun. Bacevičius pasakojo, kaip mama kasdien kalbėdavo rožančių. Ji, stebėdama televizijos programą, kurioje buvo kalbamas rožančius, kartu jį kalbėdavo. Kunigas ją lankydavęs dažnai, o Pirmąjį penktadienį atnešdavo šv. Komunią. Jeigu pasitaikydavo, kad jis „per anksčiau“ pas motiną ateidavo, jis turėdavo tyliai palaukti, kol ji baigs kalbėti rožančių. Jo žodžiais: „Jėzui tekdavo palaukti Marijos“, nes, kol motina kalbėjo rožančių, jos visas dėmesys buvo nukreiptas į maldą, ir niekam nebuvo įmanoma jos maldos pertraukti.

Be savo darbo parapijoje, kun. Bacevičius nuo 1983 m. iki dabar eina atsakingas pareigas Cleveland vyskupijos tribunole kaip Defender of the Bond (skyrybų bylose jis atstovauja Bažnyčiai). Laidotuvių dieną buvo akivaizdu, kad kun. Bacevičius yra gerbiamas Cleveland vyskupijoje, o jo darbas joje didžiai vertinamas. Į laidotuvių Mišias atvyko trys

vyskupai: dabartinis Cleveland vyskupijos vysk. Richard Lennon, prieš jį tas pareigas ėjęs vysk. Anthony Pilla ir vysk. Anthony Pevec. Tą rytą darbas daugelyje vyskupijos skyrių miesto centre buvo laikinai nutrauktas, nes juose dirbę kunigai atvyko į kun. Bacevičiaus motinos laidotuves. Dvylika svečių kunigų kartu su parapijos diakonu Louis Pecek dalyvavo laidotuvių Mišiose. Toks gausus Cleveland vyskupijos dvasininkijos dalyvavimas buvo įrodymas visiems susirinkusiems, kiek Šv. Kazimiero parapijos klebonas yra vertinamas aukščiausiuose Cleveland vyskupijos sluoksniuose.

Pamoksle kun. Bacevičius su meile ir dėkingumu prisiminė motiną, pabrėžė, kad ji buvo dovana šeimai ir visiems, su kuriais ji bendravo. Mišioms pasibaigus, kun. Bacevičius kartu su vysk. Lennon sukalbėjo paskutiniąsias maldas prie karsto. Tuomet grigališka gaida solistas užvedė antifoną „In paradisum“ iš tradicinių lotyniškų gedulingų Mišių. Turbūt ne vienas bažnyčioje esantis nustebo, kai iškart 12 svečių kunigų ir 3 vyskupai visi kaip vienas prisijungė prie maldos giesmės ir nuostabiai gražiai ir galingai išringavo visus antifonos žodžius: „In paradisum deducant te Angeli; in tuo adventu suscipiant te martyres, et perducant te in civitatem sanctam Ierusalem. Chorus angelorum te suscipiat, et cum Lazaro quondam paupere ternam habeas requiem.“ (Tenuveda tave angelai į rojų; tau ateinant, tepasitinka tave kankiniai ir tenuveda tave į šventąjį Jeruzalės miestą. Angelų būrys tepriima tave ir, kartu su Lozorium, kadaise vargšu, tebūna tau suteiktas amžinasis atilsis.) Koks nepaprastai gražus ir išpūdingas paskutinis atsisveikinimas su velione.

Kapinėse, sukalbėjus maldas, kun. Bacevičius pakvietė visus susirinkusius sugiedoti giesmę „Marija, Marija“, nes, jo žodžiais, „mūsų motina buvo tikra lietuvė visą savo gyvenimą“. Josephine Suopis gražiai nugyveno savo gyvenimą ir buvo gražiai išlydėta į amžinuosius namus.

Rochester, NY

REGINA JUODEIKIENĖ

Dukart metuose mūsų protėviai baltai tiesdavo rankas į dangų: – Saulele, atsigrėžk. J. Almanienė

Tikrai, kodėl šią trumpiausią vasaros naktį norisi taip šėlti, dūkti, šokti... ir tikėtis stebuklo? Kai birželio 23 d., šeštadienio, ankstyvą popietę Rochester, NY lietuviai rinkosi į Jean ir Andriaus Naujokų sodybą, jų laukė daugybė įvairiausių linksmųjų. Šventės organizatoriai „Baltų vaikai“ šeštus metus iš eilės suruošė Jonines, kurias remia Rochester lietuvių draugija.

Kiekvienas, atėjęs į šventę, turėjo praeiti pro ažuolo lapais apipintus vartus, nusiprausti ir paskanauti 99 žolelių gėrimo, specialiai paruošto Joninėms, būti linksmas ir gerai nusiteikęs. Linksmi skambėjo Algimanto Barnišio iš Čikagos suktuvių muzika, kuri netilo beveik iki pat paryčių.

Joninių šeimininkai – Jean ir Andrius Naujokai.

Šventę pradėjo visai neseniai susikūrusi liaudiškų šokių grupelė, dar net aiškaus pavadinimo neturinti, save vadinanti „Kaip moku, taip šoku“, norinti ne tik šokti, bet ir dar visokių prašmatnybių susirinkusiems parodyti. Jų atliekama „Subata“ įtraukė visus į vakaro programą, kurią vedė Skirmantė J. Philippone ir Dainius Jasinevičius. Lydimi tautiniais drabužiais ir gėlynų vainikais pasipuošusių šokėjų, vedėjai užkūrė Joninių laužą, taip pagerbdami Ugnį, Gabiją.

Buvo pasidalinta lietuviška duona ir pienu – skalsos ir jungties simboliu. Prie uždegto laužo vedantieji pasveikino Jonus ir Janinas bei šios gražios sodybos šeimininkus Naujokus, kaip atsidėkojimo ženklą uždėdami jiems ažuolo vainikus ir įteikdami lietuvišką raguolį.

Skirmantė ir Dainius gražiais poetiniais skaitymais apibūdino šios šventės simboliką, Žmogaus ir Visatos ryšį, baltų pagoniškus papročius, taip stipriai persipynusius su krikščionybe. Programą pajavairino žaidimai, prie kurių noriai prisijungė vakaro dalyviai. Vaikams skirtus žaidimus labai gražiai suorganizavo Giedrė L. Jankauskienė ir Rasa Clair.

Nepaprastai smagu buvo matyti visus dalyvius, susikabinusius už parankių, linguojant ir dainuojant dainas. Vyko kažkas nepaprasto, kažkas svarbaus, ką galima pavadinti

supratimu, žinojimu, vienybe, testinumu... Dainos „Žemėj Lietuvos...“, „Lopšinė gimtinei ir Motinai“, „Kur augom, kur gimėm“ liejosi taip lengvai, tarsi išsakydamos, kas mes esame, ką jaučiame, kuo gyvename. Greitai visas lingavimas ir siūbavimas peraugo į ratelių sukimąsi su įvairiausiais išvingiavimais ir bangavimais.

Kas tik pajėgė, sukosi, šoko, trypė, atrodė, kojos pačios taip lengvai kiekvieną nešioja žeme. Nors šventėje turėjome ir kitataučių, jie mielai prisijungė prie mūsų linksmumo, džiaugėsi, šoko, vaišinosi kartu su mumis. Džiugios nuotaikos pripildytas oras virpėjo ir sklido, paliesdamas kiekvieną.

Atsikvėpę po šokimo susirinkusieji buvo pakviesti rinkti žolynų. Iš jų galima spėti ateitį, nes šianakt jie turi pačią stipriausią galią. Kas galėjo ir turėjo noro pasklido po didelę sodybą rinkti žolelių.

Jau šeštus metus Rochester lietuviai švenčia Jonines.

Atsisėsk ant kalno veidu į Vakarų ir lauk. Jeigu esi verta, prie Tavęs, Moterie, ateis žmonės su žolynų puokštėmis, kupolinėm. Tai magiškuoju ratu einanti iš devynių žolių suskinta puokštė.

Visiems metams. Kitos tokios nebus. Žmonės ateis, ir Tu galėsi skaityti jų likimus...

Ruošimasis Joninių nakčiai.

Kur slypi šios nakties patrauklumas? O gi paparčio žiedo ieškojime! Papartis – gyvybės medis, turintis mistinę galią. Apie šį augalą sukurta tiek daug įvairiausių pasakų ir legendų.

Žydi papartis pačiu magiškiausiu metų laiku – Šv. Jono naktį, trumpiausią metų naktį. Kas tą žiedą atranda, tą aplanko nepaprasta sėkmė, gerovė ir žinojimas. Bet pirmiausia turi įveikti daugybę gundymų, būti

drąsus ir doras. Sakoma, kad paparčio žiedas panašus į tviskantį vaivorykštės spalvų žiburėlį. Jis prasiškleidžia lygiai 12 valandą ir žydi tik akimirka. Nuskynęs žiedą turi jį paslėpti po savo oda, kad nepamestumei.

Mūsų Joninėse šį žiedą surado šešiolikmetis Kristijonas Mockevičius. Tikėkimės, kad jį aplankys didelė sėkmė.

Nors ši vidurvasario naktis su visais burtais ir stebuklais yra skirta daugiausia jaunimui, pas mus linksminosi visi, kurie jautėsi jauni savo širdimi. Kaip nesijausi jaunas, kai tokį energijos srautą kiekvienam iš mūsų dovanoja pati gamta.

Sakoma, kad jaunimui šokinėjant per laužą sudeginamos visos juodos mintys, o sutikęs Saulės patekėjimą – papildysi savo žvalumo, gerumo ir nuoširdumo atsargas. Juk Lietuvoje Šv. Jono naktį beveik nesutemsta. Kai Vakaruose pagaliau užgęsta saulėlydžio žara, Rytai pradeda raus-

piktus, linksmus, ligotus, negražius. Į visokius, nes tą naktį mes būsime geri ir gražūs. O gal ir ilgam. Gal ir visam? Gal visam, nes upės teka, nes žolynai auga. Yra toksai magiškas žodis tebūnie. Tebūnie ši šventė mumyse. Tai mūsų susitaikymo su savimi, su Motina Gamta šventė. Darnos šventė. Tebūnie.

Pabaigai norisi padėkoti „Baltų vaikų“ vadovei Redai B. Juodeikis ir visai šios grupės komandai už labai gražiai surengtą renginį, kuris jau tapo Rochester „Baltų vaikų“ tradiciniu ir lietuvių yra labai laukiamu. Norėtusi paminėti daugiausiai prie šių metų rengimo prisidėjusius „Baltų vaikai“ narius: Rimą Česonį, Gediminą Juodeikį, Vaidą Jasinevičių, Dainių Jasinevičių, Gražiną Urbonavičiūtę-Myers, Mike Myers, Reginą Juodeikienę, Skirmantę Juodeikytę-Philippone, Martin Philipponę, Darių Kavaliūną, Virginiją Mockevičius, Kristijoną Mockevičių,

ti nuo pirmųjų aušros spindulių. Nusiprausk rasoje – niekada neprarasi jaunystės žavesio. O išsimaudęs tą nakį ežere – apsisvalysi nuo negerovių, ligų, blogų ydų, kurios taip sunkiai kartais mus palieka. Joninės – Ugnies ir Vandens, mirties ir gyvybės šventė.

Ilgai dar sukosi poros, skambėjo muzika, netilo linksmas klegesys, lėtai geso laužo liepsna. Šventė artėjo į pabaigą, o subrandinti žolynai pasiekė aukščiausią vešlumą – kupos tašką. Tai lūžio metas – augalas subręsta tiek, kad gali pradėti naują gyvastį.

– Virš lauko plūko žiedadulkių debesys. Tai RASA – atsiradimo, rasties, prasidėjimo, pradžios šventė. Kartu ji – ir kosminės dramos kulminacija. Tačiau Redos ratas sukasi toliau. Atėjus vidurvasariui, laikas žvelgti pirmyn.

Tegul šie vasaros kera niekuomet neapvils mūsų ir tų, kuriuos mylime, tegul ši šventė išsiskleis kiekvieno širdyje kaip surastas paparčio žiedas, kaip amžinybės šventė iš baltų genties glūdumos, tekanti mūsų lietuvių gyslomis šiandien, nesibaiigianti amžių tėkmėje. Juk visuomet atsiras tokių, kuriems tęstinumas bus šventas dalykas.

– Saulele, atsigrėžk į mus. Į mus visokius – pavargusius, abejingus,

Balį Mockevičių, Iloną Backus, Gediminą Bačkų, Ievą Bačkus, Astą Budriūtę su sūnumi Pauliumi, Irmundą Bergoltz, Kristiną Birulytę ir „Baltų vaikų“ draugus: Giedrę Logminaitę-Jankauskis, Valdą Jankauskį, Rasą ir Richard Clair, Kristiną Vadeikaitę ir Bill Adams. Šaunuoliai, ačiū Jums!

Paparčio žiedą surado 16-metis K. Mockevičius.

Redos B. Juodeikis nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Sesės verpstės Tautodailės galerijoje (iš k.): Vida Rimienė, Irena Kerelienė, Dana Dirvonienė, Ritonė Rudaitienė, Rūta Daukienė, Rugilė Šlapkauskienė, Joana Krutulienė, Aldona Rauchienė, Genovaitė Treinienė, Daiva Luneckaitė-Bulicz, Milita Lauraitienė, Gina Luneckaitė-Cabal, tarp dviejų lietuvių – Nijolė Martinaitytė-Nelson.

Danutės Korzonienės nuotr.

Sesės verpstės keliauja ir verpia

Sesės verpstės kas mėnesį susiburia palaikyti skautišką ryšį, pabendrauti ir praturtinti savo žinių lobyną. Taip įvyko ir š. m. kovo 22 dienos sueigoje pas sesę Aldoną. Mūsų darbšti, kūrybinga ir raštinga sesė Ritonė Rudaitienė supažindino mus su savo nauja knyga „Iš kelionių užrašų“, jos ir vyro dovana Lietuvos jaunimui. Iš visų savo kelionių po pasaulį išpūdžių sesė Ritonė pasirinko papasakoti mums apie kelionę į Tibetą – kraštą, kurio gamta, papročiai, tradicijos ir tikėjimas mums tikrai yra svetimi. Sesė Ritonė parodė baltą šaliką, kurį gidas užrišo kaip pasveikinimą ir ženklą sėkmei bei laimei. Ji pasakojo apie laidojimo apeigas, kurios labai skiriasi nuo mūsų, apie raudonomis togomis apsisiutusias šaukiančius vienuolius, jako svarbą tibetiečio gyvenime ir ištėkėjusių moterų dryžuotas prijuostas. Parodė maldų malūnėlį, atspausdintą meditacijų pavyzdį ir įdomių kelionės nuotraukų. Prie vaišių sesės vis dar klausinėjo sesę Ritoną, prašė pasidalinti kitais kelionės išpūdžiais. Ačiū mūsų mielai sesei Ritonei už įdomią sueigą-kelionę.

Gegužės 10 dienos sueigoje verpstės susirinko Čikagos Lietuvių tautodailės instituto galerijoje, Dailės muziejuje, Lemont. Ten sesė Vida Rimienė (būrelio vadovė ir galerijos vedėja) bei sesė Aldona Rauchienė papasakojo apie skirtumus tarp verpstės ir prieverpstės, verpimo ratelių. Naudodamasi paruošta medžiaga ekrane sesės galėjo sekėti sesės Vidos verpimo pristatymą, matyti senos medinės verpstės dalis, sužinoti, kas yra verpstukas, išgirsti apie prieverpsčių atsiradimą bei Nacionalinio M. K. Čiurlionio muziejaus naudojamą prieverpsčių suskirstymą į grupes pagal formas arba pagrindinius puošybinius motyvus. Sesė Aldona kalbėjo apie verpsčių ir prieverpsčių ornamentiką. Įvade ji minėjo, kad lietuvių liaudies mene ornamentikai susideda iš geometrinių, augmeninių, gyvulinių ir dangaus kūnų motyvų. Rodydama ekrane verpsčių ir prieverpsčių pavyzdžius, ji aiškino naudotą simboliką. Po paskaitos turėjome progą apžiūrėti galeriją ir pasigardžiuoti sesės Rugilės Šlapkauskienės paruoštomis vaisėmis.

Sesė Aldona

Žinios iš Klajojančio ančiasnapio

2012.06.23; Yankee Hat, Australian Capital Territory; S 35° 45.428 E 148° 58.438

Australai skautai iškylauja

Baigdamas savo žygį pastebėjau jaunos berniukus, bevalgančius pietus. Ant žemės gulėjo jų kuprinės, o rankose jie laikė sumuštinis. Buvo aišku, kad jie buvo skautai, nes dėvėjo australų skautų uniformas. Jų buvo maždaug dvi skiltys, iš viso gal 15 skautų. Užklausu, ką veikia. Atsakė, kad visi dalyvauja 15 km (9 mylių) žygyje ir šią naktį miegos gamtoje. Vienas skautas savanoriškai priėjo, laikydamas rankoje topografinį žemėlapi. Pirštu parodė maršruto planą. (Šaunuolis!) Jie jau buvo kelis kilometrus nužygiavę, dabar valgė, o po pietų turėjo keliauti toliau. Sakė, kad eis aplink priešaky stovintį kalną. Kitoje kalno pusėje ras trobelę, prie kurios pernaktuos.

Kitą rytą baigs kelionę. Užklausu suaugusio vadovo, kiek skau-

tams metų. Atsakė, kad jie yra 11–13 metų amžiaus. Pridūrė, kad jie iškylauja, jog baigtų vykdyti „mėlyno ženklą“ (panašus į mūsų antro patyrimo laipsnį) reikalavimus. Atrodė kaip pavyzdingi skautai. Palinkėjau jiems sėkmės ir su savo grupe keliavome toliau.

Kelios pastabos –

* Australijoje dabar yra žiema.

* Skautai iškylavo maždaug 1,000 m (3,000 pėdų) aukštyje. Kalnų viršūnes dengė baltas sniegas.

* Tą rytą temperatūra buvo 5 laipsniai šalčio (23 F), panašią temperatūrą pranašavo ir nakčiai.

* Kuprinės atrodė tvarkingos, atitinkančios skautų ūgį ir neperkrautas. (Truputį įtartina, nes beveik neįmanoma 11–13 metų amžiaus skautams nešti visus naktinei iškylai skirtus reikmenis, ypatingai žiemos metu. Gal vadovai nuvežė dalį mantos?)

Kaip bebūtų, jie tikrai atrodė kaip pavyzdingi skautai. Tikiuosi, kad mūsų skautai panašiai atrodo ir svetimtaučiams.

2013 m. Jubiliejinės stovyklos „Viltis“ ženkliuko konkursas

2013 m. LSS švenčia savo 95 metų jubiliejų. Jubiliejinė stovykla „Viltis“ vyks 2013 m. rugpjūčio 7–17 d. Camp Manatoc, Peninsula, Ohio. Lietuvių skautų sąjungos pirmija skelbia konkursą LSS nariams sukurti jubiliejinės stovyklos ženkliuką.

Ženkliukas bus naudojamas spaudoje, reklamose, skautų leidiniuose, ant stovyklos marškinėlių ir svarbiausia – papuoš mūsų uniformas. Ženkliuko pavidalas, spalvos ir turinys paliekamas menininkų nuožiūrai. Konkurse gali dalyvauti skiltys ir pavieniai asmenys. Dalyviai gali pateikti keletą variantų, darbai gali būti atlikti įvairia technika.

Ženkliuko būtinos dalys:

- Pavadinimas „Viltis“
- Jubiliejinė stovykla
- Metai – 2013
- Vietovė – Ohio
- LSS šakų ženklai: Seserijos, Brolijos ir Akademikų skautų sąjūdžio.

Siunčiant darbus, reikia nurodyti konkurso dalyvio duomenis: var-

das, pavardė, amžius, el. pašto adresas, telefono nr. ir vieneto pavadinimas. Darbų eskizai pateikiami A4 formato lape arba pdf, jpeg formatu.

Ant voko arba el. pašto pažymėti „Jub Stov 2013“.

Darbus konkursui siųskite iki 2012 m. rugsėjo 30 d. LSS tarybos sekretorei sesei Virgai Rimeikienei: 14259 Summerfield Dr. New Lenox, IL, 60451 USA arba el. paštu: jubstov2013@gmail.com

2013 m. Jubiliejinės stovyklos ženkliuko konkurso premija – Jubiliejinės stovyklos mokestis, kurį galima perleisti kitam LSS nariui.

Būkite kūrybingi!

Konkurso laimėtojas bus paskelbtas 2012 m. spalio 31 d.

Pirmija pasilieka teisę pratešti konkursą, jei konkursui nebus pateikti darbai arba darbai neatitiks konkurso sąlygų. Konkurso dalyviai duoda Pirmijai leidimą naudoti jų kūrinių, kaip jai atrodys tinkama.

Papildoma informacija teikiama el. paštu: jubstov2013@gmail.com

„Lituanicos“ tunto jūrų skautai šių metų birželio 1 d. dalyvavo buriavimo sueigoje. Laivu „Baltija“ iš Calumet atplaukė į Burnham uostą Čikagoje, iš kur vasaros metu kas savaitę gali būti buriuos. Registruokitės pas „Nemuno“ laivo vadą j. b. s. Viktorą Garbonką tel. 773-968-4246.

Beverly Shores, IN

Čikagos ir Beverly Shores lietuviai Dariaus ir Girėno žygdarbį paminėjo „Lituanica“ parke.

Dariaus ir Girėno 79-ųjų metinių minėjimas bei paplūdimio tinklinio taurės varžybos

Beverly Shores, IN esantis parkas „Lituanica“ yra vienintelis šiuo vardu pavadintas parkas visame pasaulyje, esantis už Lietuvos ribų. Vienas pagrindinių šio parko steigėjų ir kūrėjų buvo architektas Erdvilas Masiulis. Parke 1971 m. pastatyta skulptoriaus iš Kanados Juozo Bakio stilizuota skulptūra, skirta „Lituanicos“ skrydžiui atminti. Ši unikali gamtos ir žmogaus sukurta paminklą iš užmaršties norintys prikelti Čikagos ir Beverly Shores lietuviai pasiūlė įtraukti į Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos paruoštą renginių, skirtų Dariaus ir Girėno skrydžio 80-mečiui, planą.

Šiame parke vietoje liepos 15 d., sekmadienį, vyko 79-osios lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žygio 79-ųjų metinių minėjimas ir šių metų renginio naujovė – paplūdimio tinklinio varžybos Dariaus ir Girėno taurėi laimėti, kuriose susirungė net 8 komandos.

Po oficialios dalies prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Park, Čikagoje, kur, be lietuvių didvyrių lakūnų, tylos minute buvo pagerbtas neseniai į Amžinybę iškeliavęs žymus JAV lietuvių veikėjas, žurnalistas, visuomenininkas, Dariaus ir Girėno žygdarbio propoguotojas Petras Petrutis, minėjimo dalyviai vyko į Šv. Onos bažnyčią, kur buvo aukojamos Mišios už Darius ir Girėną. Parke „Lithuanica“ vykusiame minėjime dalyvavo Beverly Shores miestelio valdžios atstovai, JAV ir LR kariuomenės veteranai, lietuviškų organizacijų atstovai, bendruomenininkai, vietos lietuviai ir svečiai. Minėjime kalbėjęs Beverly Shores miestelio tarybos prezidentas Geof Benson pakvietė visus lietuvius 80 metų ju-

Parke 1971 m. pastatyta skulptoriaus iš Kanados Juozo Bakio stilizuota skulptūra, skirta „Lituanicos“ skrydžiui atminti.

biliejų sutikti ne kur kitur, o „Lituanicos“ parke. Trumpai kalbėjęs renginį organizavęs Ernestas Lukoševičius susirinkusiems priminė tris vertybes, kuriomis vadovavosi lakūnai ir kurios neprarado vertės ir yra aktualios šiuolaikinei Lietuvai ir lietuvių tautai. Tai – tiesa, šviesa ir vienybė.

Sveikinimą minėjimo dalyviams atsiuntė Lietuvos Respublikos Seimo narys Valentinas Mazuronis, miestelio vadovus ir lietuvius pasveikino LR gynybos atašė iš Washington, DC plk. Antanas Jurgaitis. Sveikinimus lietuvių ir anglų kalba perskaitė JAV LB Vidurio vakarų apygardos narė

Miglė Tauragytė.

Po minėjimo vyko bendravimas, maudynės Michigan ežere, paplūdimio tinklinio varžybos. Varžybose dalyvavusios 8 komandos žaidė po rose. Varžybas laimėjo Mindaugo Jankūno ir Nerijaus Makselio komanda, kuriai ir atiteko pagrindinė taurė, įsteigta Dariaus ir Girėno 79-ųjų metinių šventinio organizacinio komiteto.

Šventinio komiteto nario Makselio iniciatyva buvo įsteigti ir kiti, ir net paguodos prizas, tad nuskriaustų tikrai nebuvo. Šventės organizatoriai ir dalyviai po varžybų sutarė, jog ši taurė taps pereinamoji. Organizato-

riai neatmeta galimybės, jog tokios paplūdimio tinklinio varžybos Dariaus ir Girėno taurėi laimėti taps nauja gražia tradicija, minint dviejų lakūnų skrydį per Atlantą.

Dariaus ir Girėno šventės organizacinį komitetą sudarė: Beverly Shores Lietuvių klubas, Baltijos jūros šaulių kuopa, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, Klaipėdos jūros šaulių kuopa, Amerikos legiono Dariaus ir Girėno postas 271, Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius, JAV dim. plk. S. Paulauskas, JAV LB XXI Tarybos narys Rimantas Pažemeckas.

„Draugo“ informacija

Lietuvis aviatorius Jonas Daraška, Beverly Shores miestelio tarybos prezidentas Geof Benson, Beverly Shores tarybos viceprezidentas Craig Nordstrom ir minėjimo rengėjas Ernestas Lukoševičius.

Paplūdimio tinklinio dalyviai varžėsi dėl pereinamosios Dariaus ir Girėno taurės. Inos Stankevičienės nuotr.

Lietuvių kilmės Amerikos režisierė kurs filmą apie Dainavos močiutes

Brooklyn, Amerikoje, gyvenanti lietuvių kilmės prodiuserė, režisierė, radijo laidų kūrėja Aldona Watts trokšta įgyvendinti savo septynerius metus puoselėtą svajonę – sukurti dokumentinį filmą apie Dzūkijoje, Puvočių kaime, gyvenančias močiutes, kurios iki šių dienų išsaugojo lietuvių liaudies dainų tradiciją.

Norėdama kuo greičiau surinkti pinigų filmo gamybai, A. Watts pradėjo kampaniją populiariame lėšų rinkimo tinklalapyje **Kick starter.com**. Šis puslapis sukurtas norintiems sutelkti lėšas kūrybiniams projektams, tad A. Watts ir nutarė čia ieškoti bendraminčių pagalbos.

Norint dalyvauti „Kickstarter“ lėšų rinkimų projektuose, reikia laikytis šio tinklalapio nuostatų – kiekviena kampanija turi tikslą – žinoti, kiek pinigų reikia projektui įgyvendinti, ir numatyti laiką, per kurį turi tą sumą surinkti. Jei per nustatytą laikotarpį nesurenkama reikalinga suma, projektas negauna jokio finansavimo. A. Watts savo projekto rėmėjams žada atsilyginti išleisto filmo DVD, garso takelio įrašais, asmeninėmis vaizdo atvirutėmis ir pan.

Kūrėja stengėsi kaip galėdama sumažinti būsimą savo filmo biudžetą (tam numatė 10,000 dolerių), tuo pačiu suprasdama, kad istorija, kurią nori parodyti, yra neįkainojama. Kadangi močiutės jau garbaus

amžiaus, kurėja turi paskubėti. „Aš žinau, kad tai turi būti papasakota dabar, kol dar nevēlu“, – į būsimus finansuotojus ir rėmėjus vaizdo įrašė kreipėsi A. Watts.

Režisierė Aldona Watts (antra iš dešinės) su Puvočių močiutėmis (iš kairės): Stase Bogušiene, Jone Dvareckiene, Maryte Klimavičienė ir Prane Barysiene.

www.lithuaniatribune.com nuotr.

Filmui mintis gimė prieš septynerius metus, kai režisierė lankėsi pas draugus Dzūkijoje, garsėjančioje turtingomis liaudies dainų tradicijomis. Jos bičiuliai pakvietė savo kaimynės – kaimo močiutes – padainuoti, ir A. Watts liko sužavėta nuos-

tabiomis lietuviškomis dainomis, atspindinčiomis asmeninius ir politinius tautos išgyvenimus.

Neseniai Anapilin iškeliavo režisierės močiutė, ir A. Watts gailisi,

kurti dokumentinį filmą apie šias brangią tradiciją saugančias moteris. Tam ji ruošėsi ištisus septynerius metus, ir dabar, atrodo, jos užsibrėžtas tikslas pagaliau bus įgyvendintas.

Aštuntą dešimtį metų skaičiuojančios močiutės kartu dainuoja nuo vaikystės. Šiandien iš dvylikos jų liko tik penkios. Visos jos paskutiniaisiais mėnesiais turėjo rimtų sveikatos sutrikimų. Filmu, kuris vadinsis „Dainava“ arba „Dainų šalis“, tikslas, anot autorės, ne tik įamžinti iki šių dienų išsaugotas senas dainas, bet ir parodyti gyvus, šaknis į kaimo gyvenimą įleidusius žmones. Aldona planuoja parodyti močiucių gyvenimo kasdienybę, grybų rinkimą, kartu su jomis pavartyti senų fotografijų albumus ir prisiminti istorijos puslapius. Žinoma, nepamirštant nuolat skambančių liaudies dainų.

Tinklalapio Kickstarter.com duomenimis per šiam projektui skirtą lėšų rinkimui laiką atsiliepi 165 žmonės, iš viso paaukoję 12,198 dol. Tad tikslas pasiektas. Sveikiname Aldoną ir lauksime pasirodant jos sukurtą filmą.

Daugiau apie šį projektą galite sužinoti tinklalapiuose www.twitter.com/landofsongs arba www.landofsongs.com

Paruošta pagal

www.lithuaniatribune.com

Virtuali paroda S. Šimkaus sukačiai paminėti

LAIMA APANAIVIČIENĖ

Po ilgo nebuvimo vėl apsilankiau Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos virtualioje parodoje. Šikart mane sudomino 2 parodos – paroda „Kompozitoriui Stasiui Šimkui – 125“, skirta kompozitoriaus 125-osioms gimimo metinėms, ir paroda „Judita Vaičiūnaitė: ... gal dar plauksi laike – juk lyg Mėnuo keities“. Pastaroji skirta poetės 75-osioms gimimo metinėms.

Apie J. Vaičiūnaitę, kurią teko laimė pažinoti asmeniškai, parašysiu kitą kartą, o šiandien pasivaikščiokime po parodą, pasakojančią apie kompozitorių S. Šimkų, kuris keletą metų yra gyvenęs ir JAV.

„Už krašto meną prieš dabartį ir ateitį yra atsakingi gyvenamos epo-

chos tautos menininkai“, – šie kompozitoriaus S. Šimkaus žodžiai aktualūs ir šiandien, ir jais rengėjai pradeda pasivaikščiojimą po parodą.

Parodoje galima pasidairyti po šias „sales“: „Stasio Šimkaus biografija, ikonografija“; „Stasio Šimkaus natų leidiniai“; „S. Šimkaus kūrinių įrašai plokštelėse“; „Stasys Šimkus ir Klaipėdos muzikos mokykla“; „S. Šimkus – chorų vadovas ir dirigentas“; „Literatūra apie Stasį Šimkų“ ir „Kitos nuorodos“.

„2012 m. vasario 4 d. sukako 125 metai nuo lietuvių kompozitoriaus, pedagogo, chorų organizatoriaus, dirigento, visuomenės ir kultūros veikėjo Stasio Šimkaus gimimo“, – rašoma puslapyje „Apie parodą“. Skyriuje „Stasio Šimkaus biografija, ikonografija“ pateikiamos žinios apie S. Šimkaus gyvenimą ir kūrybą: „S. Šimkus gimė 1887 m. vasario 4 d. Močiškiuose. Pirmąsias muzikos pamokas gavo pas Seredžiaus vargonininką P. Trepkų. 1897–1900 m. Kaune lankė J. Naujalio vargonininkų ir chorvedžių kursus, giedotojo bažnytniame chore. (...) Ilguvoje susipažino su Varšuvos muzikos instituto direktoriumi E. Mlynarski, kuris pasiūlė S. Šimkui stoti į Varšuvos muzikos institutą. Šis pasiūlymas atitiko slapčiausias jaunuolio svajones, o E. Mlynarski finansinė parama padėjo jas įgyvendinti. 1906–1908 m. S. Šimkus mokėsi Varšuvos muzikos institute. Kai 1906 m. M. K. Čiurlionis išvažiavo iš Varšuvos, S. Šimkus ėmėsi vadovauti 'Lietuvių savišalpos draugijos chorui', repeticijoms parūpino net muzikos instituto salę, dirbo su jam būdingu užsidegimu, buvo griežtas ir reiklus... Baigęs Varšuvos muzikos institutą (J. Surzyski vargonų klasę) įstojo į Sankt Peterburgo konservatoriją. (...) Gavęs laisvo menininko diplomą, S. Šimkus grįžo į Lie-

tuva, sukūrė didelį mišrų chorą ir su juo koncertavo. 1915 m. 'Nukentėjusiems nuo karo šelpti' draugijos pavedimu išvyko į JAV rinkti aukų. Per pirmuosius metus S. Šimkus apvažinėjo visas JAV lietuvių kolonijas. 1915–1920 m. gyveno Philadelphia, New York, Čikagoje, kūrė lietuviškus chorus, rengė koncertus, statė operetes, trumpai leido žurnalą 'Muzika'. 1918 m. priėmė kvietimą vadovauti garsiam Čikagos lietuvių chorui 'Birutė', su juo pastatė du stambius savo kūrinius – melodramą 'Čigonai' ir operetę 'Išeivis'. 1920 m. pavasarį S. Šimkus grįžo į Lietuvą. (...) 1923 m. Klaipėdoje įkūrė muzikos mokyklą, dirbo pedagoginį darbą, 1928–1930 m. buvo jos direktorius. 1925 m. subūrė simfoninį orkestrą, su juo koncertavo kaip dirigentas, surengė apie 100 koncertų. 1924–1925 m. kartu su J. Žilevičiumi leido žurnalą 'Muzika'. Ruošiantis pirmajai Lietuvos Dainų šventei (1924 m.), organizavo chorvedžių kursus, buvo pačios šventės dirigentas. 1927 m. S. Šimkus vėl išvyko į JAV, čia dirbo su 'Birutės' choru. 1928 m. grįžęs toliau vadovavo Klaipėdos muzikos mokyklai. (...) 1935 m. už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Vytauto Didžiojo III laipsnio ordinu. 1941 m. S. Šimkus dirbo Vilniuje filharmonijos orkestro dirigentu, nuo 1942 m. dėstė Kauno konservatorijoje. Mirė 1943 m. spalio 15 d., palaidotas Petrašiūnų kapinėse Kaune.

Kūrybinį S. Šimkaus palikimą sudaro opera 'Pagirėnai' (dar vadinama 'Kaimas prie dvaro', 1941), kantatos 'Atsisveikinimas su Tėvyne' (1921) ir 'Garbei kovotojų už Lietuvos laisvę' (1934), baladė 'Nugrimzdęs dvaras' (1922), simfoninė poema 'Nemunas' (1930), 'Septynios giesmės – Mišios lietuviškai' (apie 1920), variacijos fortepijonui 'Lietuvos siluetai' (1922), per 200 harmonizuotų liaudies

bei originalių solinių ir chorinių dainų.

(...) Siekiant įamžinti kompozitoriaus atminimą, 1967 m. Klaipėdos muzikos mokyklai-konservatorijai suteiktas Stasio Šimkaus vardas, nuo 1976 m. Klaipėdoje rengiami Stasio Šimkaus vardo chorų konkursai (1995 m. tapo tarptautiniais), įsteigta Stasio Šimkaus premija."

A. Mikulskis „Dievui ir Tėvynei“. (Chicago: s.n., 1978). 1 plokštelė.

Muzikos skyrius. Plokštelių fondas. M15-2755

„Vaikstant“ po parodą galite ne tik perskaityti kompozitoriaus biografiją, bet ir peržvelgti nuotraukas, susipažinti su buvusių koncertų programomis, pamatyti, kokios buvo išleistos plokštelės, tarp kurių rasite ir solistų R. ir B. Pakštų bei lietuvių tautinio ansamblio „Čiurlionis“, Lietuvių meno ansamblio „Dainava“, Lietuvių Operos choro ir orkestro bei kitų Amerikos solistų bei kolektyvų įdainuotas S. Šimkaus kūrinių plokšteles.

Parodą parengė Nacionalinės bibliotekos Muzikos skyriaus vyriausioji bibliotekininkė Kristina Šernaitė ir vyresnioji redaktorė Monika Burokaitė.

„Birutės“ choro koncerto afiša. 1928 m. „Stasys Šimkus (1887–1943)“: (albumas). Vilnius: „Vaga“, 1988. P. 55.

Muzikos skyrius. Knygų fondas.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

PIKANTIŠKA UŽKANDA

Žiedinių kopūstų ir česnakų salotos

Reikės: žiedinio kopūsto, 3 skiltelių česnako, šaukšto neaštrių garstyčių, petražolių, šaukšto vyno acto, druskos, pipirų.

Nuvalytą ir žiedynėliais išskirstytą žiedinį kopūstą 10 minučių pavirinkite sūdytame vandenyje – kopūstas turi būti šiek tiek traškus. Tuo metu, kol jis verda, gerai išmaišykite visas pagardo sudedamąsias dalis. Apvirtus žiedynėlius sudėkite į dubenį, sumaišykite su pagardu ir leiskite 6 valandas pastovėti.

Avokadų ir česnakų užtepas

Reikės: avokado, pusės puodelio sūrio, 1–2 skiltelės česnako, šaukšto majonezo.

Sutarkuokite prinokusį avokado vaisių, bet kokios rūšies kietą sūrį ir česnako skilteles. Įberkite druskos, pipirų, įdėkite majonezo. Viską gerai išmaišykite ir tepkite ant duonos. Labai skanus ir sveikas užkandis.

Pomidorų griežinėliai su varškės užtepu

Reikės: 8 oz varškės, 4–5 skiltelių česnako, krapų, druskos, pipirų, 5–6 pomidorų, 4–5 šaukštų majonezo.

Sutarkuokite česnakus, smulkiai supjaustykite krapus, sudėkite varškę, pagardinkite majonezu, druska, pipirais. Išmaišykite iki vientisos masės. Pomidorus supjaustykite nestorais griežinėliais ir ant kiekvieno iš jų uždėkite po arbatinį šaukštelį varškės masės. Šį užtepą galite tepti ir ant duonos. Taip pat galite papuošti plonais žiedeliais supjaustytomis alyvuogėmis.

Burokėlių, česnakų ir kepenėlių mišrainė

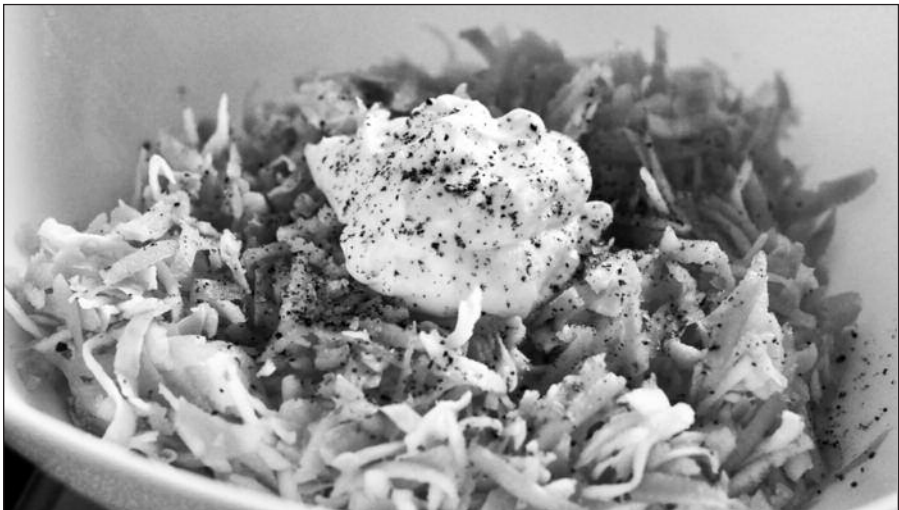
Reikės: indelio vištų kepenėlių, druskos, 2 burokėlių, 2–3 skiltelių čes-

nako, graikiškų riešutų, majonezo.

Burokėlius iš anksto išvirkite, sutarkuokite ir šiek tiek apkepkite. Kepenėles smulkiai supjaustykite ir taip pat apkepkite. Tada sumaišykite su burokėliais, įdėkite šiek tiek druskos, susmulkintus česnakus, sukaptus graikiškus riešutus ir pagardinkite majonezu.

Pomidorai „pataluose“

Reikės: 4 pomidorų, ½ puodelio fermentinio sūrio, 4 kiaušinių, 2 skiltelių česnako, ½ puodelio majonezo, druskos, pipirų, petražolių.

Į salotinę dėkite sluoksniais du pusšiedžiais supjaustytus pomidorus (juos būtinai apibarstykite druska ir pipirais), 2 stambiai sutarkuotus virtus kiaušinius. Tuomet užberkite tarkuoto sūrio, jį apibarstykite smulkiai supjaustyta česnako skiltele, ant viršaus užpilkite majonezo. Taip pat sluoksniuokite minėtus produktus dar kartą. Mišrainę papuoškite supjaustytomis petražolėmis. Leiskite mažiausiai valandai pastovėti šaldytuve.

Morkų salotos su česnakais

Reikės: 1 sv morkų, 3 skiltelių česnako, 10 graikinių riešutų, ½ puodelio

grietinės (arba majonezo), 1–2 šaukštelių citrinos sulčių, druskos.

Graikinius riešutus susmulkinkite, morkas stambiai sutarkuokite, suberkite supjaustytus česnakus, pagardinkite druska. Įpilkite citrinos sulčių. Viską išmaišykite, paskaninkite grietine.

Pomidorų griežinėliai su česnakiniu užpilu

Reikės: 6 pomidorų, 4 kiaušinių, šaukšto acto, šaukšto petražolių, šaukšto krapų, 6 skiltelių česnako, 2 šaukštų vandens, šaukštelio cukraus,

½ šaukštelio druskos.

Virtus kiaušinius ir pomidorus supjaustykite griežinėliais, paskui sudėkite kaip žvynelius: kad vienas griežinėlis gultų ant kito. Juos apliekite česnakiniu užpilu, papuoškite žalumynais.

Česnakinį užpilą gaminkite taip: česnako skilteles sugrūskite su druska, įdėkite cukraus, įpilkite vandens, acto ir viską gerai išmaišykite.

Pupelių kamuoliukai su riešutais

10 porcijų reikės: 2 sv virtų šparaginių pupelių (green beans), 1,5 puodelio graikiškų riešutų, 6 skiltelių česnako, 4 petražolių šaknų, 3 nedide-

lių svogūnų, šafrano miltelių, 4 šaukštų sviesto, po žiupsnelį maltų pipirų (juodųjų arba baltųjų), druskos, pluoštelio kalendrų žalumos.

Pupeles išvirkite vandenyje, nukoškite ir ataušinkite. Jas sumalkite kartu su riešutais, pasmulkintais svogūnais, česnakais, petražolių šaknimis, kalendromis. Iš gautos masės formuokite kamuoliukus, į kiekvieną šaukštelį išpauskite šiek tiek sviesto.

Prieš patiekdami papuoškite kalendrų lapeliais ir įsmeikite po smailę. Šie kamuoliukai labai tinka vegetariškam stalui.

Cezario salotos

Reikės: 3 skiltelių česnako, 1,5 puodelio alyvuogių aliejaus, 1,5 puodelio „Parmesan“ sūrio, 3 ančiuviių, 2 kiaušinių trynių, 2–3 šaukštų citrinos sulčių, šaukštelio „Worcester“ padažo, 6 riekelių baltos duonos.

Vieną česnako skiltelę perpjaukite pusiau ir vidine jos puse ištrinkite indo, kuriame maišysite salotas, sieneles. Nuvalytas ir susmulkintas česnako skilteles dėkite į alyvuogių aliejų ir palaikykite 30 minučių. Pusę sūrio sutarkuokite smulkiai, kitą pusę – stambiai. Susmulkintus ančiuvius sudėkite į dubenį, įleiskite kiaušinių trynius, supilkite citrinų sultis ir padažą. Iš aliejaus išimkite česnaką, sudėkite į tą patį dubenį. Lėtai maišydami supilkite aliejų. Suberkite smulkiai sutarkuotą sūrį ir viską gerai išmaišykite. Įkaitinkite orkaitę. Duonos riekeles (be plutelių) supjaustykite nedideliais kubeliais. Likusiu česnakiniu aliejumi ištepkite skardą, sudėkite ant jos duonos gabalėlius, apšlakstykite tuo pačiu aliejumi ir kepkite orkaitėje 15 minučių. Atvėsinkite neišimdami iš orkaitės. Salotų lapus smulkiai suplėšykite ir sudėkite į 4 lėkštes. Ant jų supilkite paruoštą užpilą, apibarstykite stambiai tarkuotu sūriu, sudėkite skrudintos duonos gabalėlius ir patiekite į stalą.

Amerikos rinka...

Atkelta iš 2 psl. Aišku, čia galima būtų „prikabinti makaronų ant ausų“, ką kai kurie verslininkai ir daro. Tačiau aš manau, kad makaronus geriau naudoti pagal jų tiesioginę paskirtį. Todėl tokiu atveju atsakau klausimu į klausimą: „O kokią marketingo programą jūs esate paruošę Amerikai? Ar jūs laiduojate gerą kokybę? Tinkamą pakuotę? Konkurencines kainas? Kokias lėšas žadate skirti reklamai? Ragavimams?“ Per mano 14 darbo su maisto produktais metų tik keletą kartų esame gavę pavyzdžių, kad galėtume juos parodyti savo pirkėjams arba duoti paragauti. Kiek įmonių yra skyrusios lėšų reklamai?

Dirbant su Lietuva problemų yra ir daugiau – nuolatinis kainų kėlimas, nesugebėjimas ar paprasčiausias tingumas, kada reikia teisingai sutvarkyti etiketes. Kartais praleidžiam valandas, bandydami padėti teisingai sutvarkyti etiketes, o kada gauname produktą, nė patys nesu-

prantame, iš kokių archyvų gamintojai priklijuotas etiketes ištraukė. Kartais etiketės keičiamos taip dažnai ir be jokio pagrindo, kad pirkėjas, vos tik pradėjęs susipažinti su nauja produkto išvaizda, po kelių mėnesių lentynose mato vėl naujas etiketes.

Turiu nusipirkusi Amerikoje žurnalą, kuris buvo išspausdintas 1948 metais. Labai nustebau, pamąčiusi, kad tų metų maisto produktų etiketės mažai kuo skiriasi nuo šiandieninių. Kiekvienas etiketės pakeitimas yra ne tik išlaidos už naują pakuotę, bet ir už tai, kad produktą reikia į rinką įvesti kone iš naujo. Kas tai gali sau leisti? Tik lietuviai.

Kiek Lietuvos gamintojų šiandien gali pasakyti, kad yra skyrę papildomų lėšų reklamoms? Kiek jų yra davę pavyzdžių ragavimams? Kiek yra atsiuntę reklaminės informacijos? Ne tik mūsų, bet ir gamintojų rūpestis turėtų būti produkto „stūmimas“ į rinką. Lietuvių gamintojų nuomone, reikia tik padėti jų pro-

duktą ant parduotuvių lentynų, ir visi amerikiečiai puls jį pirkti.

Kada tik nepasikalbame su lietuviškųjų produktų gamintojais, girdime vieną pageidavimą: „Tinklai!“ Mes esame vieninteliai iš lietuvių importuotojų, kol kas tiesiogiai įėję į Amerikos maisto tinklus. Parduodame, tačiau kur kas didesni kiekiai parduodami lietuviškose parduotuvėse bei nepriklausomuose tinkluose, kur lankosi daugiau etninių pirkėjų.

Neatrasiu Amerikos, teigdama, kad verslui reikia ištikimybės, bendradarbiavimo, sąžiningumo ir kantrybės, kad kasdien laiptelis po laiptelio kartu su Lietuvos maisto produktų gamintojais koptume aukštyn, nes sėkmė priklauso nuo mūsų bendrų ir geranoriškų pastangų.

Lietuvoje vykusiame seminare „Lietuviškų maisto produktų eksportas į JAV. Problemos ir galimybės“ aptarėme daugybę Lietuvai svarbių ir šiame straipsnyje paminėtų klausimų.

Viešint LR Žemės ūkio ministro delegacijai Čikagoje, ministras buvo

paskyręs valandą susitikti su išeivijos spaudos atstovais. Į susitikimą neatvyko nė vienas. Kodėl? Negi tokia svarbi tema kaip eksporto plėtra išeivijos laikraščiams nerūpi? Lietuviškuose laikraščiuose dažnai randame paklaidų straipsniuose apie maisto gaminius. Kas geriau, jei ne tos srities atstovai bei specialistai, būtų atsakę į žurnalistų klausimus?

Kartais pasitaiko net straipsnių, kurių autorės neskiria lietuviškų maisto produktų nuo švediskų, nėra susipažinusios, kas įvežama iš Lietuvos į Ameriką, kas tuos maisto produktus gamina ir kas juos importuoja, kokiomis sąlygomis jie yra importuojami. Manau, kad susitikime su žemės ūkio ministro Starkevičiaus delegacija jos būtų ne tik užpildžiusios savo žinių spragas, bet ir nedidele dalele paskatinusios Lietuvos eksportą, prisidėjusios prie mūsų šalies ekonomikos stiprinimo.

Angelė Kavakienė – bendrovės „Food Depot International“ prezidentė, Lietuvių verslo tarybos pirmininkė.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Lietuvoje vyksta tarptautinė vasaros mokykla žmogaus teisių klausimais

Mykolas Romeris universiteto Teisės fakultete vyksta jau septintoji kasmetinė vasaros stovykla studentams „International Human Rights Law Summer Study“. ELTA nuotr.

Vilnius (Delfi.lt) – Liepos 16–24 d. Mykolas Romeris universiteto (MRU) Teisės fakultete vyksta jau septintoji kasmetinė vasaros stovykla studentams „International Human Rights Law Summer Study“, kurios globėjas – Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjas prof. dr. Egidijus Jarašiūnas. Ši tarptautinė vasaros mokykla rengiama kartu su Ruano universitetu (Prancūzija). Organizuojant renginį ypač prisidėjo Žmogaus teisių stebėjimo institutas ir Lenkijos institutas Vilniuje.

Liepos 16 d. vasaros stovyklos atidarymo dalyvius sveikino MRU mokslo ir tarptautinių ryšių prorektorė prof. dr. Inga Žalėnienė, JAV, Lenkijos, Ukrainos, kitų ambasadų atstovai.

Vasaros programa skirta bakalauro vyresniųjų kursų studijų studentams, atvykstantiems iš Baltarusijos, Lenkijos, Lietuvos, Nyderlandų, Prancūzijos ir Ukrainos. Paskaitas studentams skaito pranešėjai iš JAV, Lenkijos, Lietuvos, Prancūzijos ir Ukrainos. Ši vasaros stovykla išskirtinė tuo, kad dalyviai ne tik dalyvauja paskaitose, bet ir susipažįsta su Lietuva, jos institucijomis, padedančiomis užtikrinti žmogaus teises bei kovojančiomis su jų pažeidimais. Studentai lankysis žmogaus teisių pažeidimo centruose (KGB muziejuje, IX forte ir pan.), dalyvių laukia susitikimai su Lietuvos mažumų atstovais bei disidente, vienuole Nijole Sadūnaite.

Lietuvoje vieši Jungtinės Karalystės užsienio reikalų sekretorius

Vilnius (ELTA) – Jungtinė Karalystė yra svarbi mūsų šalies partnerė derybose dėl naujų finansinių galimybių. Lietuva jose siekia užtikrinti teisingas išmokas žemdirbiams ir tinkamą struktūrinių fondų paramą, sakė Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė, susitikusi su Jungtinės Karalystės užsienio reikalų sekretoriumi William Hague.

Susitikime liepos 18 d. aptarta ekonominė padėtis Europoje, naujoji Europos Sąjungos (ES) finansinė perspektyva, regioninio saugumo klausimai, Lietuvos pirmininkavimas ES ir dvišalių santykių stiprinimas, pabrėžta finansinės drausmės svarba ekonominiam stabilumui užtikrinti.

Pasak prezidentės, finansinė drausmė padėjo Lietuvai išvengti fi-

nansinės griūties ir užtikrino vieną sparčiausių ekonomikos augimą ES. Lietuvos pastangas įvertino ir britų diplomatijos vadovas. Lietuvos vadovės teigimu, ES reikalinga ambicinga finansinė perspektyva, leisianti tinkamai panaudoti lėšas ir skatinti ekonominį augimą. Ja taip pat turi būti siekiama atotrūkio tarp Europos regionų mažinimo.

D. Grybauskaitė su britų diplomatijos vadovu aptarė Lietuvos pasiūšimą pirmininkavimui ES. Prezidentė pabrėžė, kad tai – vienas iš pagrindinių mūsų šalies uždavinių, kuriam intensyviai ruošiamasi.

W. Hague viešnagė – pirmasis Jungtinės Karalystės užsienio reikalų sekretoriaus apsilankymas nepriklausomos Lietuvos istorijoje.

Pasirašyta studentų mainų sutartis su universitetu Kanadoje

Vilnius (Delfi.lt) – ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas kartu su Laval universitetu Kvebeke, Kanadoje, pasirašė bendradarbiavimo sutartį dėl studentų mainų. Pagal šią sutartį Kvebeke kasmet galės studijuoti ISM bakalauro ir tarptautinės magistrantūros studijų studentai.

Laval universitetas turi AACSB ir EQUIS akreditacijas. Pagal tarptautinį universitetų Eduniversal vertinimą – 4 palmės šakeles.

ISM yra vienas iš nedaugelio universitetų, kurio mokslo kokybę ir išteklių valdymą Lietuvoje veikiančių aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo žinovai įvertino teigiamai. Instituciniu vertinimu siekiama įvertinti bendrą aukštosios mokyklos veiklos kokybę ir valstybės lėšų naudojimo veiksmingumą, sukurti prielaidas aukštosios mokyklos veiklai gerinti, apie vertinimo rezultatus pranešti visuomenei.

Atidengta atminimo lenta 1863–1864 m. sukilimo dalyviams

Vilnius (ELTA) – Vilniuje, Taikomosios dailės muziejaus kiemelyje, liepos 18 d. atidengta atminimo lenta, skirta 1863–1864 m. sukilimo dalyviams. Didžiojoje Rusijos imperijos aneksuotos Abiejų Tautų Respublikos dalyje 1863 m. kilęs sukilimas padėjo pamatus lietuvių tautiniam atgimimui.

„Abiejų Tautų Respublikos 1863–1864 m. sukilimo prieš Rusijos okupaciją istorija padeda suprasti, kaip atsirado dabartinė Lietuva, todėl jo atminimas turi būti deramai įamžintas“, – pabrėžė užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis sukilimo atminimo lentos atidengimo iškilmėse. Pasak ministro, ilgą laiką buvo pateikiama iškreipta XIX amžiaus istorija, sukilimo įvykius bandyta pristatyti kaip svetimą istoriją. A. Ažubalis vylėsi, kad istorikų ir archeologų pastangomis bus nustatytos pavardės konkrečių sukilėlių, kurie, manoma, buvo palaidoti Žemutinės pilies teritorijoje.

Iškilmėse dalyvavęs Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis teigė, kad sovietų okupacijos metais buvo siekiama ištrinti sukilimų atmintį ar bent „perdėlioti ją pagal klasių kovos teoriją“. Jis pabrėžė, kad skirtingų tautų sukilėlius suvienijo kova už tėvynės ir tikėjimo laisvę.

XIX a. antroje pusėje Senajame arsenale, dabartiniame Taikomosios dailės muziejuje, buvo įrengtos sukilimą malšinusių carinės Rusijos kazokų kareivinės. Remiantis atsiminimais, tų kareivinių kiemelyje, tikėtina, buvo žiauriai nukankinti sukilimo dalyviai. Nors faktą patvirtinančių archeologinių duomenų trūksta, tačiau ši vieta galėtų tapti viena iš sukilimą simboliškai įprasminančių vietų.

Seimas yra pritaręs Seimo pirmininkės Irenos Degutienės ir užsienio reikalų ministro A. Ažubalio siūlymui 2013-uosius paskelbti 1863 m. sukilimo metais.

Atminimo lentos atidengimo iškilmės.

ELTA nuotr.

ES griežtina Rumunijos kontrolę

Briuselis (BNS) – Rimtai sunerimusi dėl teisinio valstybingumo Rumunijoje, Europos Sąjunga (ES) griežtina šalies kontrolę. Vyriausybės vadovas Victor Ponta privalo iki metų pabaigos ištaisyti klaidas, to reikalaujama Briuselis pažangos ataskaitoje.

Rumunija, kaip ir Bulgarija, nuo narystės ES pradžios 2007 m. yra nuolat kontroliuojamos – tikrinama šalių pažanga pertvarkant valstybės sistemą. Rumunijos vyriausybė pas-

taruoju metu priėmė keletą prieštarų sprendimų, susijusių su teisiniu valstybingumu ir todėl, anot Europos Komisijos, ligšiolinio kontrolės režimo nepakanka. Bulgarijai kontrolė tuo tarpu bus sušvelninta.

Sprendimas dėl prieštarų vertinimo apkaltos proceso prezidentui Traian Basescu „sustiprino abejones“, ar Bukarešta tikrai žengia negrįžtamą pertvarkų keliu, teigiama pažangos ataskaitoje.

Kinijoje susidegino Tibeto vienuolis

Beijing (BNS) – Kinijos Sičuanovo provincijoje esančiame vienuolyne susidegino 18-metis Tibeto vienuolis, praneša žmogaus teisių organizacijos ir Tibeto vadovybė už Kinijos teritorijos.

Remiantis centrinių Tibeto administracijos, kuri veikia kaip tibetiečių vadovybė, pranešimais, paaukojęs save Lobsan Lobzin liepos 17 d.

Rusija didins išlaidas gynybai

Maskva (BNS)– Rusijos federalinio biudžeto išlaidos nacionalinei gynybai 2013 metais palyginti su šiais metais padidės 25,8 procento, o nacionaliniam saugumui ir teisėsaugos institucijų veiklai – 9 procentais. Tokią išvadą leidžia daryti paskelb-

šūkavo šūkius ir bandė eiti vietinės valdžios pastato link. Nežinoma, ką vienuolis bandė pasakyti prieš susidegindamas.

Vienuolis tapo 44-uju susideginiu tibetiečiu nuo 2009 metų. Savęs paaukojimas tapo įprasta protesto forma tibetiečiams, kurie siekia Tibeto autonomijos.

tos Rusijos biudžeto politikos pagrindinės kryptys 2013 metams ir 2014–2015 metų planiniam laikotarpiui.

Palyginti su 2012 metais, kitamet sumažės išlaidos sveikatos apsaugai, švietimui, kultūrai, socialinei politikai.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Pasaulio lietuvių ekonomikos forume
Čikagoje Lietuva atvers vartus į Europą

Vilnius (Lietuvos verslo konfederacija) – Ketvirtus metus iš eilės rengiamas Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas (PLEF) rugsėjo 21 dieną vyks didžiausią lietuvių bendruomenę turinčiame JAV mieste – Čikagoje. Renginys sukvies ne tik išeivijos verslo ir mokslo atstovus, bet ir JAV bei tarptautines bendroves, besidominčias verslo ir investicijų galimybėmis Lietuvoje. Forumo metu didžiausias dėmesys bus skiriamas konkurencingiausioms ir didžiausias galimybes turinčioms Lietuvos verslo sritims.

„Lietuva – Jūsų vartai į Europą“ – tokiu pavadinimu PLEF 2012 pristatys Čikagai. Šiame mieste ir jo apylinkėse gyvena per 100,000 lietuvių kilmės žmonių, tačiau ir jie patys pripažįsta, kad JAV verslo pasauliui Lietuva vis dar nežinoma ir neatrasta šalis. Tad šio renginio tikslas – suburti geriausius Lietuvos specialistus, JAV bendrovių, jau vykdančių veiklą Lietuvoje, atstovus, bei išeivijos verslo ir mokslo atstovus, kurie pristatytų Lietuvą kaip patikimą verslo partnerį ir patrauklią vietą investicijoms.

„Daugeliui JAV ir tarptautinių bendrovių Lietuva per maža rinka, tačiau būtina išnaudoti mūsų strateginę geografinę padėtį, atveriančią kelius į didžiules Europos ir Rusijos rinkas. Turime visas galimybes tapti logistikos ir įvairių kitų paslaugų centru. Jau turime puikių pavyzdžių, kai didžiulės tarptautinės bendrovės, tokios kaip ‘Western Union’, ‘Barclays’, ‘CSC’, yra įkūrusios paslaugų centrus Lietuvoje, aptarnaujančius jų klientus visame pasaulyje. Rodydami tokias sėkmės istorijas, galime puikiai pristatyti Lietuvą JAV”, – sako Valdas Sutkus, Lietuvos verslo konfederacijos, organizuojančios PLEF, prezidentas.

Forumo metu bus pristatomas Lietuvos investicinis klimatas, pagrindiniai ekonominiai rodikliai, o tarptautinės bendrovės dalinsis investavimo ir verslo vystymo Lietuvoje patirtimi. Antra renginio dalis skiriama didžiausias galimybes turinčioms Lietuvos verslo sritims: informacinių technologijų ir ryšių, biotechnologijų ir aukštos pridėtinės vertės gamybos. Šios sritys pasirinktos dar ir dėl to, kad Illinois valstijoje

jos yra itin išvystytos, čia įsikūrusios įmonės pagal statistiką daugiausiai investuoja Rytų Europoje. Į renginį kviečiami šių sričių JAV ir tarptautinių bendrovių atstovai, išeivijoje gyvenantys lietuviai verslininkai ir mokslininkai, Lietuvos garbės konsulai.

„Kviečiame išeivijoje gyvenančius lietuvius, verslo ir mokslo atstovus dalyvauti forume ir padėti skleisti žinią apie Lietuvą kaip didelių galimybių šalį. Šis renginys – puiki terpė skatinti lietuvišką ekonominę veiklą pasaulyje ir siekti, kad Lietuva neliktų pilku šešėliu pasaulio žemėlapyje. Skatiname dalintis savo sėkmės istorijomis, patirtimi, žiniomis ir tapti Lietuvos verslo ambasadoriais pasaulyje”, – sako V. Sutkus.

PLEF 2012 globėja – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė, renginyje dalyvaus Ūkio ministras Rimantas Žylius. PLEF nuo 2009 metų organizuoja Lietuvos verslo konfederacija kartu su partneriais: Užsienio reikalų ministerija, Ūkio ministerija, VŠĮ „Versli Lietuva“, VŠĮ „Investuok Lietuvoje“, VŠĮ „Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra“. Šiomet, renginį organizuojant JAV, prisideda ir Lietuvos ambasada Washington, DC bei Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje, organizatorius konsultuoja Lietuvos prekybos biuras JAV, atstovaujantis VŠĮ „Versli Lietuva“.

PLEF organizuojamas kasmet. Vienais metais renginys vyksta Vilniuje, kas antrus metus – užsienio šalyje, kurioje yra gausi lietuvių išeivijos bendruomenė. Du kartus, 2009 m. ir 2011 m., PLEF vyko Vilniuje, 2010 m. – Londone. Kasmet renginyje apsilanko keli šimtai lietuvių kilmės verslo, mokslo, kultūros atstovų iš viso pasaulio bei užsienio verslininkų, besidominčių verslo galimybėmis Lietuvoje. Šio renginio tikslas – įtraukti visame pasaulyje gyvenančius lietuvius į ekonominį šalies gyvenimą, skatinti jų tarpusavio ekonominius ryšius, pasidalinimą patirtimi, žiniomis, skatinti tarptautinį šalies konkurencingumą. Daugiau informacijos apie PLEF: www.plef.lt

Lietuvos verslo konfederacija – didžiausia paslaugų, prekybos ir aukštųjų technologijų įmonės vienijanti verslo organizacija, kurianti palankią teisinę bazę ir aplinką nacionalinio verslo plėtrai. Konfederacija yra tarptautinių prekybos rūmų ICC oficialus atstovas Lietuvoje. Organizacija atstovauja daugiau nei 1,500 šalies įmonių ir 18 verslo asociacijų. Konfederacijos nariai sukuria apie 20 proc. viso Lietuvos bendrojo vidaus produkto.

Daugiau informacijos:
Kristina Lukošūtė
Lietuvos verslo konfederacija,
Korporatyvinių reikalų direktorė
Tel. +370-5-212-11-11, mob. +370-6-850-0084, el. paštas: kristina@lvk.lt

PASAULIS

Didžiausias skandalas pasaulio finansų istorijoje. Taip įvardijamos stambiausių planetos bankų manipuliacijos nustatant tarpbankines palūkanų normas – LIBOR (London Interbank Offered Rate). Keisčiausia, kad į tokį skandalą išitraukę bankai ir patys patyrė nemenkų nuostolių. Tyrimai vyksta daugelyje pasaulio valstybių, tad naujų faktų paaiškėja kone kas dieną. LIBOR norma vartojama kaip bazinis dydis sudarant ateities ir pasirinkimo sandorius bei nustatant paskolų palūkanas visame pasaulyje. Ji – tarsi planetos ekonomikos atskaitos taškas. Bet, pasirodo, šio taško vietą sistemoje dalyvaujantys bankai gali keisti pagal savo užgaidas. Pagal jau paviešintus kaltinimus, labiausiai sukčiaujama nustatant tarpbankines palūkanų normas buvo 2008–2009 m., per patį finansų krizės įkarštį. Kam reikėjo taip elgtis? Atsakymas paprastas – taip bankai siekė išsklaidyti abejones dėl savo mokumo. Tiesiog parodė, kad pinigų yra apščiai.

Remiantis Jungtinių Valstijų Senato atliktu tyrimu, dėl mažos mokesčių kontrolės didžiausiame Europos banke buvo galima plauti pinigus. Remiantis tyrimo ataskaita, didžiulės nešvarių pinigų sumos iš Meksikos beveik be jokios abejonės keliavo pro HSBC banką. Pranešama, kad jo neaplenkė ir įtartinos lėšos iš Sirijos, Kaimanų salų, Irano bei Saudo Arabijos. Tyrimą rengė Senato Nuolatinis tyrimų pakomitetis. Jis taip pat padarė išvadą, kad JAV bankų prižiūrėtojas, Valiutos kontrolės biuras, tinkamai neprižiūrėjo HSBC veiklos. Dėl pažeidimų, susijusių su JAV pinigų plovimo kontrolės reikalavimų nepaisymu, anksčiau jau buvo nubauti tokie bankai kaip „Credit Suisse“, „Lloyds“, „Barclays“.

„JPMorgan Chase“, didžiausio JAV banko pagal turtą grynasis pelnas antrą ketvirtį smuko nuo 5,43 mlrd. JAV dol. tuo pat laikotarpiu

New York (Delfi.lt) – Amerikos organizacija „Council on Tall Buildings and Urban Habitat“ (CTBUH), vienijanti architektus, inžinierius ir statytojus, birželio mėn. pristatė geriausių pastaraisiais metais pastatytų dangoraižių sąrašą keturiuose regionuose – Amerikoje, Azijoje, Australijoje, Europoje ir Artimuosiuose Rytuose bei Afrikoje. Pagrindiniais vertinimo reikalavimais tapo inovatyvumas, dizainas ir dėmesys aplinkai. Geriausiu dangoraižiu Šiaurės Amerikos žemyne CTBUH atstovai išrinko bokštus dvynius „Absolute Towers“ Kanados Toronto priemiestyje. Geriausiu dangoraižio projektu Azijoje bei Australijoje buvo pripažintas 28 aukštų pastatas Sydney, pažymėtas pirmuoju Bligh Street numeriu. Geriausiu projektu Europoje buvo išrinktas pastatas „Palazzo Lombardia“ Milane. Geriausiu Artimųjų Rytų ir Afrikos dangoraižių komisija pripažino 46 aukštų cilindro formos bokštą „Doha Tower“ Katare. Inovatyviausiu 2011 m. dangoraižiu buvo paskelbti bokštai „Al Bahar Towers“ Abu Dabyje. 29 aukštų statinius išskiria judantis fasadas, kuris atsiveria ir užsiveria priklausomai nuo saulės padėties.

metais anksčiau iki 4,96 mlrd. JAV dol. Pelnas akcijai sumažėjo nuo 1,27 iki 1,21 JAV dol. Bankas pranešė, jog pelnas iš dalies smuko dėl 4,4 mlrd. JAV dol. nuostolių, prekiaujant investinėmis finansinėmis priemonėmis Londono padaliniuose. Ketvirčio įplaukos siekė 22,9 mlrd. JAV dol.

JAV šiuo metu kamuoja didžiausia sausra nuo 1956 m., pranešė Nacionalinė vandenynų ir atmosferos administracija. Birželio pabaigoje 55 proc. JAV teritorijos nustatyta vidutiniško ir aukšto lygio sausra. Sausra padarė žalą pasėliams, tarp jų – javams ir sojos pupelėms, keliose valstijose siautėjo miškų gaisrai. Beveik 80 proc. JAV teritorijose yra neįprastai sausa, sausra išplito vakaruose, Didžiosiose lygumose ir Vidurio Vakarų teritorijose. Žemės ūkio pareigūnų vertinimu, praėjusią savaitę 30 proc. grūdų 18 didžiausiose valstijose gamintojose būklė buvo prasta ar labai prasta. Dėl sausros daugiau nei 1,000 apygardų 26 valstijose paskelbtos nelaimės ištiktomis teritorijomis. Anksčiau Nacionalinė vandenynų ir atmosferos administracija buvo paskelbusi, kad praėjusieji metai JAV buvo karšiausi nuo 1895 metų.

Interneto milžinė „Yahoo“ patvirtino, kad tiria savo sistemos pažeidimą, dėl kurio galėjo būti pavogti 450,000 vartotojų slaptažodžiai. Jungtinių Valstijų saugumo bendrovės „Trustedsec“ atstovai teigia, kad išpuolis prasidėjo nuo serverių, sujungtų su „Yahoo Voices“ tarnyba. Atsakomybę už šį išpuolį prisiėmė programišių grupė D33DS. Ji pavogtus duomenis paviešino internete ir pareiškė taip norinti atkreipti dėmesį į saugumo spragas. „Yahoo“ pranešime spaudai pabrėžė, kad tik mažiau nei 5 proc. iš pavogtų slaptažodžių tebegalioja ir kad bendrovė nedelsiant imsis veiksmų ir pašalins spragas, dėl kurių galėjo įvykti slaptažodžių vagystė.

Dangoraižiai „Absolute Towers“. Reuters/Scanpix nuotr.

Parodomųjų kovų akimirkos.

A.Vaškevičiaus nuotr.

Festivalyje „Jotvos vartai“ – senovės amatai, archainė muzika ir karyba

ALGIS VAŠKEVIČIUS

„Jotvos vartai“ – taip pavadintas gyvosios istorijos bei archeologijos festivalis liepos 6–7 dienomis pirmą kartą surengtas pietų Lietuvoje – Alytuje. Išpūdingas renginys prie Alytaus piliakalnio sutraukė ir daug dalyvių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos.

Šventė skirta prisiminti ir pagerbti jotvingius, taip pat paminėta ir Mindaugo karūnavimo diena, o liepos 6-ąją vakare, kai daugybėje pasaulio šalių lietuviai traukė šalies himną – Vinco Kudirkos „Tautišką giesmę“, prie piliakalnio Nemuno vingyje susirinkę tūkstančiai dzūkų ir svečių taip pat iš širdies traukė šią giesmę, nuo kurios aidėjo abu Nemuno šlaitai.

„Lenkijos kronikoje“ istorikas Jan Dlugosz (1415–1480) rašė, kad jotvingiai – „nepaprastai aukšti ir karingi žmonės ir taip geidžia šlovės bei išlikti žmonių atmintyje, kad dešimt jų kaunasi su šimtu priešų ir guodžiasi vienui viena viltimi, kad jiems žuvus ar mirus artimieji pagerbs giesmėmis jų šaunius žygius“.

„Prūsijos žemės kronikoje“, kur užfiksuota Vokiečių ordino 1190–1330 metų karų istorija, rašoma: „Kai Viešpačiui Jėzui Kristui padedant užkariautos visos prūsų žemės gentys, liko dar viena ir paskutinė, būtent sūduvių gentis, stipresnė už kitas. Broliai drąsiai juos puolė, nes pasiklivė ne žmogiškąja narsa ar dideliu kovotojų skaičiumi, bet Dieviškąja pagalba. Jie manė, kad, kaip Viešpats buvo prisakęs, aukoti reikia ne tiktai gyvulio galvą ir kitas kūno dalis, bet ir jo uodegą. Todėl broliai, norėdami savo dovį paaukoti iki galo,

pradėjo karą su Sūduvos žeme.“

Alytaus piliakalnis yra vienas iš svarbiausių gynybinių punktų XII–XIV a. Nemuno pilių gynybinėje linijoje. Manoma, kad Nemunas galėjo žymėti ir šiaurines bei rytines Jotvos žemės ribas, o Alytus buvo vienas iš praėjimo punktų iš ir į Jotvos žemę – Jotvos vartai, nuo kurių priklausė besikuriančios Lietuvos valstybės saugumas.

Abi festivalio dienas prie piliakalnio vyko įvairūs renginiai: senovinių XII–XIII a. amatų mugė, amatininkų konkursai, dirbtuvės, karinių

ir pinamos juostos.

Daugeliui žiūrovų buvo įdomu, kaip apdirbami kailiai, liejami žalvario gaminiai, deginamas degutas, pinami krepšiai, ruošiami Dainavos kraštui būdingi grikių valgiai, liejamos žvakės, siuvami rūbai. Nors oras buvo itin karštas, net devyni karybos klubai iš Lietuvos, taip pat atstovai iš Latvijos, Estijos, Lenkijos, Ukrainos, Baltarusijos, apsišarvavę ir apsirengę senoviniais rūbais, rodė senovės kovas. Kai kuriems perkaitusiems kariamams prireikė ir medikų pagalbos.

Atkurtas jotvingių laivas.

istorinių klubų pristatomosios programos, dvikovos, sudominę daugybę lankytojų. Renginyje galima buvo pamatyti, kaip iš liepos žievės gaminami kibirėliai, kaip pinami bučiai, žiedžiama keramika, lipdomi puodai, gaminami lankai ir strėlės, vejamos

Savo palapinę čia turėjo ir Lietuvos kariuomenės Didžiosios kuni-gaikštienės Birutės motorizuoto pės-tininkų bataliono kariai, kurie vi-siems besidomintiems pristatė šar-vuotę bei ginkluotę, taip pat buvo ga-lima apžiūrėti šiuolaikinius Lietu-vos kariuomenės ginklus.

Parodomųjų kovų dalyviai var-žėsi iš visų jėgų, nes kovoti tikrai ver-tėjo – renginio priziniame fonde buvo vertingi apdovanojimai, tarp kurių – du senoviniai Slonim ir Zaragoza

vietovių šalmai, skirti kovos rato nugalėtojams bei magiška „Jotvos vartų“ strėlė, įteikta lankininkų tur-nyro nugalėtojui. Galiūnų varžybo-se buvo išinktas stipriausias jotvin-gis.

Visi šventės dalyviai galėjo iš-bandyti įvairius amatus, šokti tradi-cinius bei viduramžių šokius, šaudyti lanku, dalyvauti kovose bei seno-viniuose žaidimuose. Itin didelio su-sidomėjimo sulaukė laivų statytojai iš Latvijos „Baltic Snakes“ – jie į šventę atgabeno senovinį laivą „Par-dus“, kuris inkarą išmetė Nemuno pakrantėje. Kai vakarop buvo atku-riamas Alytaus pilies puolimas, dalis karių į mūšio vietą atplaukė būtent šiuo laivu, kuris pagamintas pagal Gokstad vietovėje, Vestfold grafystė-jė, Norvegijoje, rasto vikingų laivo pavyzdį.

Būtent šio puolimo labiausiai vi-si ir laukė. Šventės proga prie pilia-kalnio buvo pastatyti dideli mediniai Alytaus pilies vartai su bokštais, visi kariūnai suformavo dvi stovyklas – baltų ir kryžiuočių. Didelis būrys kryžiuočių puolė pilies vartus, o jos gynėjai ryžtingai priešinosi. Žvangė-jo kalavijai, zvimbė ietys, po kojomis vienas po kito „krito“ priešai. Regi-nys buvo itin tikroviškas, negailėta jėgų ir energijos kuo tiksliau perteikti mūšio dvasią.

Vakarui atėjus, buvo galima pa-siklausyti viduramžių muzikos, kurią atliko kolektyvai iš Lietuvos, Latvijos ir Rusijos, o prieš vidurnak-tį prie Nemuno surengtas pasirody-mas su ugnimi. Antrąją šventės die-ną išrinktas stipriausias jotvingis, taikliausias lankininkas, vyko daug kitų įdomių pasirodymų. Šventė įrodė, kad tolima Lietuvos praeitimi domimasi, yra daug jaunimo, puose-lėjančio senovės tradicijas, besido-minčio kovomis ir muzika. Išpūdingą šventę surengę organizatoriai žadėjo, kad prie Alytaus piliakalnio bus renkamasi ir ateityje.

SIŪLO DARBĄ

Dėmesio! Maironio lituanistinei mokyklai Lemonte šeštadienei pamainai reikalingi: pradinės mokyklos mokytojai, istorijos mokytojas. Penktadienei pamainai – lietuvių literatūros, istorijos, visuomenės mokslo mokytojai. Dėl smulkesnės informacijos prašome skambinti direktorei Godai Misiūnienei tel. **630-257-0888**. Jūs labai reikalingi puoselėjant lietuviybę!

Energetic Aircraft cleaning people, Chicago O'Hare.
\$8.25–8.50/h. All documents needed. Please contact Mark at **prodirect@ymail.com**

Supervisor needed for a cleaning company at O'Hare Chicago.
Must have Janitorial/Supervisory Exp., All documents, IL Drivers License + English.
\$37K+Benefits.
Please send your resume to **prodirect@ymail.com**
Or fax 1-630-355-2455

Driver/Helper, O'Hare,
\$13/h
Must be 24 or older.
Please contact Mark at **prodirect@ymail.com**

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis. Automobilis. Tel. 773-317-5551.

* **Moteris** ieško (perka) darbo su grįžimu namo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-799-1148.

* **Darbšti**, tvarkinga moteris ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, legalūs dokumentai, rekomendacijos. Buitinė anglų kalba. Tel. 630-863-1168.

* **Moteris**, turinti dokumentus, vairuojanti, kalbanti angliskai, rusiskai, lenkiškai, lietuviškai, ieško

senelių priežiūros darbo naktimis. Turi medicininį išsilavinimą. Tel. 773-387-7232.

* **Vyras** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Legalūs dokumentai. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-670-0813

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Sąžininga, darbšti, buitinė anglų kalba, gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel. 773-707-7902.

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 45

Pirmasis posėdis ir vakarienė užsitęsė net po vidurnakčio. Bet mums svarbiausi klausimai – rytoj.

2006 metų liepos 12 diena, Vilnius. Čikagoje mirė iškilus išeivijos visuomenininkas Stasys Baras. Pui-kus žmogus, bankininkas ir daini-ninkas, lietuviškosios kultūros bei lietuvybės puoselėtojas. Skaudus smūgis ir man asmeniškai. Iki pas-kutinių jo dienų kalbėdavomės tele-fonu – Stasys ir sunkiai sirgdamas nesiliovė domėtis Lietuvos gyveni-mu. Sudie, mielas bičiuli...

Šiandien prasidėjo tretieji ka-dencijos metai.

2006 metų liepos 16 diena, Vilnius. Kartais negaliu suprasti kai kurių mūsų žurnalistų, politikos apžvalgininkų. Patys sugalvoja juos intriguojančią situaciją ir puola kri-tikuoti tai, ko nėra ir nebuvo. Net svarstau, kas suinteresuotas griauti mano autoritetą visuomenės akyse.

Šį kartą pasinaudota mitu apie Turniškių kotedžų skandalą ir su-kurta nauja legenda, neva aš stumi-u į ambasadoriaus JAV postą savo bu-vusį patarėją Edminą Bagdoną. Nie-kam apie tai nesu net užsiminęs. Priešingai, kai baigiantis eiti užsie-nio reikalų ministro pareigas Anta-nas Valionis atnešė savo paties pasi-rašytą raštą, kuriame siūloma svars-tyti naujų ambasadorių kandidatū-ras, tarp jų jis ir save rekomenduoja skirti į Portugaliją, o E. Bagdoną – į Vašingtoną, suabejojau, ar tai vykęs sprendimas. Pasakiau A. Valioniui, kad, jei jau jis dėl partijos pozicijos nekviečiamas dirbti į Gedimino Kir-kilo Vyriausybę, norėčiau būtent jam patikėti ambasadą Vašingtone. Tuo tarpu E. Bagdonas galėtų vykti į ku-rią nors kitą šalį. Tačiau A. Valionis primygtinai pageidavo būti skiria-mas į Portugaliją. Negana to, paaiš-kėjo, kad net ir mano jau paskirtas premjeras G. Kirkilas rekomenduoja Seimo Užsienio reikalų komitetui svarstyti E. Bagdono kandidatūrą į ambasadoriaus Vašingtone postą.

A. Valionis manęs tiesiai paklau-sė: „Ar jūs tam pritariate?“ Atsakiau, kad neprieštarauju, ir ant rašto, kur jau buvo A. Valionio ir G. Kirkilo pa-rašai, užrašiau: „Sutinku.“ Daugiau jokia forma į diskusijas šiuo klau-simu nesivėliau. Tai netrukde žinia-skklaidai išsijuosus mane kaltinti E. Bagdono protegavimu, net sūkau-ti, kaip aš drįstas kalbėti apie moralią politiką.

Beje, sutikęs E. Bagdoną, pasa-kiau, kad manas, kad jam būtų sun-ku dirbti JAV. Pasitikiu jo diplomati-niais gebėjimais, todėl neabejoju, kad jis galėtų sėkmingai vadovauti Lietuvos ambasadai Aliaksandro Lu-kašenkos valdomoje Baltarusijoje. Ten jo lauktų taip pat labai sudėtin-gas ir atsakingas darbas. E. Bagdo-nas mano nuomonei visiškai prita-rė.

2006 metų liepos 17 diena, Vil-nius. Iš ryto paskambino Edminas Bagdonas ir pranešė, kad Seimo Už-sienio reikalų komiteto pirmininko Justino Karoso paprašė, jog parla-mentarai nesvarstyti jo kandidatū-ros į ambasadoriaus JAV postą. Ma-nau, jis pasielgė visiškai teisingai.

Vakare ilgai kalbėjausi su buvu-siu švietimo ir mokslo ministru Sei-mo nariu Algirdu Monkevičiumi. Svarstėme, kodėl žiniasklaida, netik-rindama faktų, svaidosi kaltinimais ir leidžia sau net labai nemandagiai užsipulti valstybės vadovus. Kas tuo suintresuotas, o gal yra ir užsakovų?

2006 metų liepos 18 diena, Vil-nius. Pagaliau naujoji Vyriausybė pradeda dirbti – šiandien po ilgų gin-čų Seime, tuščios parlamentarų reto-rikos patvirtinta jos programa.

Vyriausybė sulaukė palaimini-mo Seime, socialdemokratams sutar-us su konservatoriais dėl jos veiklos prioritetų, tų pačių, kuriuos siūliau pakvietęs abiejų partijų atstovus į Prezidentūrą kalbėtis dėl koalicijos. Tačiau nesusikalbėjo. Dabar konser-vatoriai žada remti G. Kirkilo Vy-riausybę, jai siekiant sutartų tikslų, o deleguoti į ją savo atstovų ir prisi-imti politinės atsakomybės nesutiko. Jaučiuosi nusivylęs. Regiu kai kurių politikų asmeninį egoizmą, siaurą partiškumą.

2006 metų liepos 19 diena, Vil-nius. Gedimino Kirkilo Vyriausybė jau pradėjo dirbti, bet spauda vis dar kuria visokiausią samokslų istori-jas, o aš vaizduojamas kaip didžiau-sias samokslininkas. Antai netikėtai sužinau, neva spaudžiau premjerą G. Kirkilą nesiūlyti Algirdo Brazausko Vyriausybėje susisiekimu ministru dirbusio Petro Česnų toliau vado-vauti šiai ministerijai, nors nieko pa-našaus nedariau.

Dar absurdiškesnis gandas, neva nesutikau Antano Valionio skirti ambasadoriumi JAV. Priešingai, aš net norėjau, kad jis toliau dirbtų užsienio reikalų ministru. Kalbėjau apie tai su A. Valioniu ir jis sutiko. Tačiau nepavyko įkalbėti G. Kirkilo pritarti mano siūlymui. Jo partija nesutinka atiduoti šį postą diplo-matijos profesionalui. Partiniai inte-resai pas mus visada svarbiau už valstybinius.

Kai paaiškėjo, kad A. Valionis negalės likti užsienio reikalų minis-tru, pats jam pasiūliau važiuoti dirbti į Vašingtoną. Tačiau jis atsi-sakė ir prašė skirti jį ambasadoriumi Portugalijoje.

Apmaudu, kad spauda viską ap-vertė aukštyn kojom ir pateikia tik iš piršto laužtas savo versijas. Gali aiš-kinti, kiek nori, kaip yra iš tikrųjų, – niekam tai neįdomu. Vis viena pila savo melą ir dar drįsta samprotauti apie morale, nors turėtų patys susi-mąstyti apie savąją.

2006 metų liepos 20 diena, Vil-nius. Savo antrosios kadencijos ant-rųjų metinių proga surengiau spau-dos konferenciją. Pirmą kartą – Pre-zidentūros kieme. Svarbiausia ak-tualija – Gedimino Kirkilo Vyriausy-bės sudarymas. Bet žurnalistai ypač domėjosi, kada ir kaip bus pertvar-kytas mano štabas.

2006 metų liepos 25 diena, Či-kaga. Vakar po mišių Lemonto lietu-vių koplyčioje urną su Almos mamos pelenais palaidojome lietuvių tauti-nėse kapinėse šalia jos vyro ir duk-ters. Dalyvavo tik anūkai ir kviesti-niai šeimos draugai, apie 50 žmonių.

Bus daugiau.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

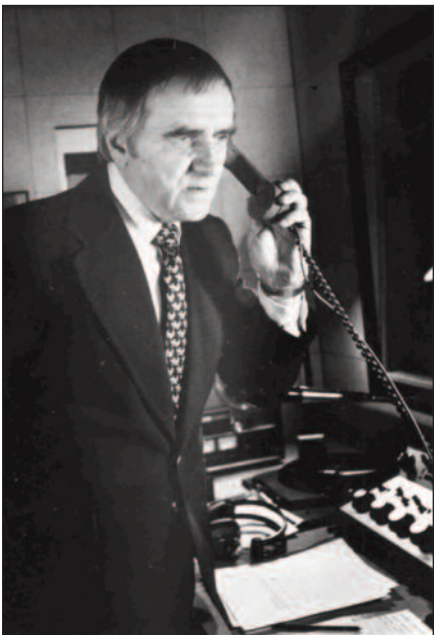
AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

PETRAS RŪPINTOJĖLIS

LEONIDAS RAGAS, DDS

Petras Petrutis daugiau negu tris dešimtmečius (iki 1997 m.) buvo Čikagos lietuvių kasdieninės radijo valandėlės „Margutis“ redaktorius, programų vedėjas, pranešėjas. Jam dirbant „Margučio“ raštinėje, Mar-quette Park rajone, vyko agitacinis judėjimas, pavyzdžiui, palaikant lie-tuvių kilmės ar lietuvių interesus gi-nantį kandidatą į Amerikos valdžios postą, remiant „Margučio“ tuome-tinio Tarybos pirmininko Valdo

Petras Petrutis.

Adamkaus kandidatūrą į Chicago Sanitary District patikėtinių tarybą ar rengiant kokią demonstraciją Či-kagos miesto centre, ja siekiant at-kreipti amerikiečių dėmesį į okupuotos Lietuvos žmonių gyvenimą. (Nors tada Adamkus surinko per milijoną balsų, jis vis tiek pralaimėjo; tiesa, už gerą pasirodymą Respublikonų partijoje netrukus senatorius Everett Dirksen parūpino Adamkui vietą valstybinėje gamtosaugos sistemoje, kurioje šis išbuvo tris dešimtmečius prieš tapdamas Lietuvos Respublikos prezidentu.) Radijo programos klau-sytojas buvo, reikalui esant, ragina-mas rašyti, skambinti Amerikos val-džios pareigūnams ir taip paveikti Amerikos ir pasaulio sąžinę dėl Lie-tuvos laisvės. „Margutis“ buvo dau-giau negu raštinė, tai buvo instituci-ja, lietuvių Čikagoje pagrindinis naujienų ir susižinojimo šaltinis.

Š. m. birželio 11 d. a. a. Petras Petrutis Lituanstikos tyrimo ir stu-diju centro bendradarbių ir bičiulių buvo iškilmingai palydėtas amžinam poilsiui. Laidotuvėmis rūpinosi Ire-nos Grigaitienės vadovaujama Lietu-vos Dukterų draugija, nes velionis, dalyvaudamas lietuviškoje veikloje, ne tik turtų nesukrovė, bet ir nė cen-to nesutaupė savo paskutiniajai že-miškai kelionei. Šermenys vyko Či-kagos Marquette Park lietuvių bazi-likoje, Švč. Mergelės Marijos Gimi-mo bažnyčioje. Valandą prieš laido-tuves gedulo Mišias atnašavo plačiau mąstančių tikinčiųjų gerbiami eku-menizmą skleidžiantis jėzuitas kun. Antanas Saulaitis ir administrato-riaus pareigas Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje einantis kun. Jaunius Kelpšas. Nors abiem netrū-ko žodžių nupiešti Petro portretą, bet pilnesniam velionio vaizdui sudaryti į sakyklą jie pakvietė lietuvių liu-teronų kunigą Valdą Aušrą.

Nuo vargonų pasigirdus raudos melodijai, atrodė, jog ji sklinda iš liaudies instrumentų ar estradinės muzikos puoselėtojo Balio Pakšto kadaise dažnai girdėto įrašo, kurį Petrutis radijo laidose naudodavo iškilmingomis liūdnomis progomis. Bet akį užmetus vargonų pusėn, paaiškėjo, jog „pakštiška“ rauda taip įtikinančiai „pakštišku“ tembru skambėjo iš solisto Algimanto Bar-nišio klarneto žemiausio *chalu-meau* registro.

Po Mišių ir po karsto apšlaks-tymo bei apsmilkymo velionį į anks-čiau buvusias vien lietuvių Šv. Kazi-miero kapines a. a. Petrutį išlydėjo ilgiausia virtinė automobilių. Tačiau paskutinės maldos buvo sukalbėtos koplyčioje, nes prie duobės būtų at-siėję daugiau visuomenės laidotu-vėms suaukotų pinigų.

Po maldų ir giesmės „Marija, Marija“ kun. Jaunius paskutinę mi-nutę, neplanuotai pakvietė dar kop-lyčioje užsilikusias liūdinčiuosius į gedulo pietus „Kunigaikščių užėjo-gė“, į kurią po keliolikos minučių suvažiavo apie 20 Petro artimesnių bičiulių, įskaitant ir paskutinius ke-lėtą metų jį globojusią Nijolę Gaizu-tytę Stakauskienę bei kitus labda-rius, kurie dorojosi su ligoninių pa-teiktomis astronominėmis sąskaito-mis, gydytojai, kurie Petrą gydė ir operavo, tokie

Nukelta į 15 psl.

Pilietinis karas tarp Amerikos lietuvių

DONATAS JANUTA

Tęsinsys iš liepos 17 d.

Politinė veikla

Nuo industrializacijos pradžios iki Antrojo pasaulinio karo JAV darbininkai išgyveno ypatingai žiaurų ir kruviną laikotarpį. Bet per tuos sunkius laikus mums visiems jie iškovojo – ne išsiprašė ir ne išsuderėjo, bet kruvinais žygiais iškovojo – pagrindines žmogaus teises, kurios šiandien, atrodo, lyg savaime mums priklausytų, tarp jų – 8-ių valandų darbo dieną, nedarbingumo pašalpą (unemployment insurance), senatvės pensiją (social security), teisę steigti darbininkų unionas.

Dar socialistais būdami, JAV „pažangieji“ lietuviai pasižymėjo kovose organizuojant darbininkų unionas – angliakasių, audėjų ir siuvėjų. Aktyviai dalyvavo darbininkų streikuose, kuriuose ne vienas buvo užmuštas, sužalotas arba liko laimingas, jeigu tebuvo suimtas.

Lietuviai siuvėjai buvo vieni aktyviausių kovotojų įsteigiant ir palaikant unioną „Amalgamated Clothing Workers“. Vienu laiku JAV lietuvių siuvėjų buvo apie 10,000, o tos unijos lietuviški skyriai (union „locals“) veikė Brooklyn, Baltimore, Boston, Rochester ir Čikagos miestuose. Lietuvių moterys irgi dalyvavo JAV politinėje veikloje ir agitacijoje. 1920 m., kai buvo rekalamuojama moterims suteikti balsavimo teisę, „pažangiosios“ lietuvės „žygiavo baltai pasirėdžiusios“ Amerikos moterų eisenose.

XX a. pradžioje išsigandę JAV valdininkai, nesuprasdami svetimšalių ir jų ideologijų, persekiojo ir kalino socialistus, komunistus, anarchistus ir Pirmajam pasauliniam karui prieštaravusius. 1917 m. Čikagoje LSS slaptame susirinkime kariuomenės amžiaus nariai buvo raginami nesiregistruoti ir nestoti į karinę tarnybą. LSS valdybos narys Juozas Šmotelis kelis kartus buvo kvieistas į JAV Teisingumo departamentą (US Department of Justice) ir apklaustas apie tą susirinkimą. Rockford, IL 15 LSS jaunų vyrų už atsisakymą registruotis į kariuomenę buvo nuteisti kalėjimo ir pasikui išsiųsti karinei tarnybai.

JAV garsiausi anarchistai Sacco ir Vanzetti buvo nuteisti už žmogžudystę, 1927 m. jiems įvykdyta mirties bausmė. Bet lietuviai jau 1899 m. Čikagoje leido žurnalą, pavadintą „Anarchistas“.

Beveik visi JAV lietuvių komunistų veikėjai vienu ar kitu metu buvo JAV valdžios suimti ir kalinti. Juozas Stilsonas-Stasulevičius suimtas už 1917 m. išspausdintą atsisaukimą prieš valdžią. Nuteistas kalėti 3 metams, jis slapstėsi ligi 1920 m., kada gavo JAV komunistų partijos centro įsakymą vykti į Sovietų Rusiją. Pakeliui į Maskvą sustojo Vilniuje ir Minske. „Vilnies“ redaktoriai Prūseika ir Andrulis paskutinį kartą buvo suimti 1949 ir 1951 metais. Antanas Bimba buvo suimtas net 5 kartus, kalintas, teistas, jam grasinta deportacija.

1952 m. JAV valdžia sudarė sąrašus deportuoti 275 ne JAV gimusius, juos pavadinusi „subversives“, tarp jų buvo 9 lietuviai ir 8 Lietuvoje gimę kitų tautybių žmonės. Tais pačiais metais Lietuvių literatūros draugija (LLD) ir Lietuvių darbininkų Susivienijimas (LDS) JAV valdžios buvo įtraukti į „subversive organizations“ sąrašą kaip Maskvos įrankiai.

1930–1935 m. Didžiosios ekonominės depresijos laiku komunistų laikraštis „Vilnis“ organizavo demonstracijas prie Čikagos rotušės, reikalaudamas bedarbiams pašalpų, eidavo į skerdyklas („stockyards“) reikalauti badarbiams mėsos. „Vilnies“ patalpose bedarbiams dalindavo kopūstų sriubą. Fredas Abekas (Motiejus Akelaitis) buvo laikinai atleistas iš „Vilnies“ redakcijos, kad galėtų dirbti organizuojant darbininkų unionas.

Prieš Antrąjį pasaulinį karą JAV lietuvių komunistų laikraščiai agitavo prieš Antano Smetonos „fašistinę“ valdžią. Abekas 1935 m. Pasaulio lietuvių kongrese Kaune vadovavo pažangiųjų JAV lietuvių delegacijai, kuri įteikė Smetonos valdžiai petiją su 14,000 JAV lietuvių parašų, reikalaujančių amnestijos visiems politiniams kalinėjams.

1938 m. iš Amerikoje gimusių JAV lietuvių komunistų 21 dalyvavo Ispanijos pilietiniame kare raudonųjų pusėje, vadinamoje „Lincoln Brigade“. Iš jų 4 žuvo, kiti grįžo sužeisti. Per Antrąjį pasaulinį karą JAV lietu-

1934 m. San Francisco darbininkų streikas, kuriame dalyvavo ir lietuvių, ir Amerikos komunistų veikėja Ksavera Baltrūnaitė Karosienė.

viai komunistai rėmė Sovietų Sąjungą, didžiavosi Raudonosios Armijos vadinama „16-ąja lietuviška divizija“, paskui gyrėsi, kad per Antrąjį pasaulinį karą lietuviai, tarnavę Raudonojoje Armijoje, nukovė daugiau vokiečių negu per Žalgirio mūšį.

Po Antrojo pasaulinio karo JAV lietuvių komunistai per vėjus ir rinkliavas rėmė Lietuvos komunistinę santvarką. Vėliau jie aktyviai protestavo prieš JAV „imperialistinius siekius“ Korėjos ir Vietnamo karuose. JAV lietuvių komunistai visą gyvenimą palaikė glaudžius ryšius su Amerikos komunistų partija ir su Amerikos kairiųjų pažiūrų veikėjais, tarp jų ir su XX a. pradžios Čikagos lietuvių vargus aprašiusiu Upton Sinclair.

Tautiniai bruožai

Komunistai didžiavosi savo įsteigtomis lietuviškomis mokyklomis: „didelis ir vaisingas buvo pažangiečių darbas kuriant lietuvių kalbos mokyklas, rašybos, dramos, dainų ir šokių kursus ‘Ateities žiedo’ vaikų draugijoje. (...) Katalikai turėjo savo bažnytinės mokyklas, tautininkai ir dešinieji socialistai, neturėję panašių mokyklų, nesinaudojo pažangiečių teikiamomis galimybėmis. O ‘Ateities žiedo’ draugijos buvo įkurtos ir sėkmingai gyvavo ne tik didesniuose miestuose, bet ir mažose kolonijose“.

Daug energijos jie dėjo į chorų. Buvęs „Vilnies“ korespondentas ir administratorius Jonas Milius-

Mileris „Dzūkėlis“, savo atsiminimuose rašė, kad „Be chorų neišsivaizduojamas būtų visas pažangus judėjimas.“ Vienas iš ilgiausiai gyvavusių komunistų chorų buvo Laisvės kanklių mišrus (LKM) choras, kuris, įsteigtas 1919 m., vienu laiku buvo iš visų JAV lietuvių srovių chorų didžiausias. Kazys Steponačius – LKM chorvedys, vėliau 1958 m. New York Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo koncerto, vykusio Carnegie Hall, dirigentas, 1956 ir 1961 m. JAV ir Kanados lietuvių dainų švenčių Čikagoje dirigentas.

Tarp mėgstamiausių lietuvių komunistų chorų dainų buvo viena su Jono Švedo pritaikyta muzika:

*Linėlius raunu ne viena,
Vežiman kraunu ne viena.
Tiktai širdelėi kažko vis trūksta,
Kažko vis negana.*

JAV lietuvių komunistai ligi gyvenimo galo liko prisirėję prie savo Lietuvos kaimo, net jei jį buvo palikę prieš 50 ir daugiau metų. Savo leidiniuose, verslininkai – skelbimuose, skaitytojų sveikinimo progomis beveik visuomet būdavo paminėtos savos lietuviškos šaknys. Kaip antai 1963 metų „Vilnies“ kalendoriuje: „Petras A. Deveikis, Antano ir Ievos sūnus. Moteris Vincė Deveikienė, Andriaus ir Katrinos duktė Janulytė. Abu esam Panevėžio rajono, Raguvos paštas, Užnevėžio kaimas.“

Jie stengėsi savo vaikus ir jaunuolius išauklėti lietuviška dvasia. Kai pamatė, kad vaikai jau sunkiai lietuviškai skaito, abu dienraščiai „Vilnis“ ir „Laisvė“ savo puslapiuose įvedė skyrius anglų kalba. Jaunuoliams buvo įsteigti sporto klubai. 1936 m. Rochester, NY LDS surengė pirmą Amerikos lietuvių sporto olimpiadą. 1938 m. LDS išrašė į didžiausią Amerikos sporto organizaciją – Amateur Athletic Union (AAU) of the United States ir surengė antrą olimpiadą, kurioje dalyvavo 150 jaunuolių sportininkų.

Beveik kiekviename didesniame JAV lietuvių telkinyje – Čikagoje, Detroit, Cleveland, Philadelphia, New York ir kitur – pažangieji turėjo savo radijo valandėles. Proletarinio meno sąjunga, sutrumpintai vadinta Lietuvių meno sąjunga (LMS), rengė koncertus, festivalius, meno parodas. Iš energingiausių LMS vadovybės narių buvo Rudolfas Baranikas (1920–1998), Lietuvoje užaugęs, tarp tautiniu mastu žinomas žydų kilmės dailininkas. Baranikas daug metų rašė „Vilnies“ literatūros ir meno puslapiuose. Sakoma, kad jis kalbėjo ir rašė labai gera lietuvių kalba, beveik pedantiškai taisyklingai.

1933 m. lietuvių komunistų jaunimo konferencija, Brooklyn, NY.

A † A
EUGENIJAI BULOTIENEI

iškeliavus į Amžinybę, Tautos Fondo tarybos ir valdybos vardu reiškiame gilią užuojautą jos šeimai bei artimiesiems ir kartu liūdime.

Gintautas Žemaitaitis
Tautos Fondo tarybos pirmininkas

Daug metų Čikagos JAV lietuvių komunistų, kaip ir visų Čikagos lietuvių, renginiai vykdavo Lietuvių auditorijoje. Bet dipukams atvykus ir perėmus Auditoriją, reikėjo rasti kitas patalpas. 1953 m. jie įsigijo tada apleistą, 1914 m. lietuvių veikėjo Antano Olszevskio pastatytą teatro pastatą „Milda“, kuris pasidarė Čikagos ir beveik visų JAV lietuvių komunistų veiklos centru. Jiems „Milda“ kainavo 130,000 dol., kas šiandien būtų daugiau nei vienas milijonas dolerių.

Per 1954 m. sausio 31 d. šaunų pažangiųjų „Mildos“ atidarymą („Grand Opening“) žmonių buvo pilnos patalpos. Pagrindinėje koncertų salėje, talpinančioje 1,200 žiūrovų, chorai ir solistai atliko lietuviškas dainas. Antrame aukšte prie baro buvo sausakimša. Trečio aukšto salėje grojo šokių orkestras. Virtuvėje šeiminkės ruošė dešras su kopūstais ir kitus patiekalus.

Čikagos lietuvių komunistų būstinės „Milda“ svetainėje.

Šalia koncertų, minėjimų ir kitų pobūvių, „Mildoje“ vykdavo chorų repeticijos, organizacijų susirinkimai, penktadieniais – tradicinės vakarienės. Pensininkai ten leisdavo laiką lošdami kortomis, užėję į barą išmesdavo taurelę, susitikdavo, pabendraudavo. Čia taip pat būdavo primami svečiai iš Tarybų Lietuvos.

Komunistų ryšiai su kitais
JAV lietuviais

Kaip minėta, iš SLA komunistai pasišalino, savo atskirą Susivienijimą jie įsteigė tiktai 1930 m. Galbūt paskutinė komunistų organizacijų bendra veikla su kitų srovių organizacijomis buvo 1936 m. Cleveland sušauktas Amerikos lietuvių kongresas (ALK).

Vis dėlto neoficialūs, pavienių asmenų ryšiai tarp komunistų ir kitų JAV lietuvių, tęsėsi ligi Antrojo pasaulinio karo. Komunistai bendravo daugiausia su socialistais, rečiau su katalikais arba tautininkais. Komunistų choruose ir kitose jų vietinėse organizacijose būdavo ir nekomunistų. New York Metropolitan operos solistas Algirdas Brazis dalyvaudavo komunistų koncertuose, vėliau –

dipukų koncertuose ir renginiuose.

Komunistai ir nekomunistai naudojos tomis pačiomis patalpomis, lankydavo vieni kitų piknikus ir renginius. Pasitaikydavo, kad ir vienoje šeimoje buvo ir komunistų, ir jų priešininkų, kartais pajėgusių draugiškai sugyventi. Štai komunistų veikėjas Jonas Mažiuka kiekvieną sekmadienį žmoną nuveždavo į šv. Mišias Pittsburgh Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje ir kantriai sėdėdavo automobilyje jos laukdamas.

Bet toks bendravimas pasibaigė 1940 m., kai Tarybų Sąjunga okupavo Lietuvą. JAV lietuviai komunistai okupaciją rėmė ne tik spaudoje, bet ir finansiškai. Šelpė rinkliavomis, per karą pinigus siųsdami į Maskvą, o po karo – tiesiai į Tarybų Lietuvą. Komunistai per 1940 m. okupaciją prarado daug narių, kurie perėjo pas socialistus. Ir tie, kurie pasiliko komunistais, buvo beveik visiškai

atskirti nuo kitų JAV lietuvių. Socialistai pradėjo glaudžiau bendrauti su katalikais ir tautininkais, nes visos šios trys srovės surado bendrą tikslą – smerkti Lietuvos okupaciją ir kovoti prieš komunistus.

Po 1940 m., išskyrus laikraščiuose kartas nuo karto vedamą prieš juos polemiką, į komunistus ir jų veiklą kiti JAV lietuviai nekreipė dėmesio. Lietuvos konsulo Aniceto Simučio 1953 m. New York išleistame „Pasaulio lietuvių žinyne“, kuriame apie 200 puslapių skirta JAV lietuviams ir jų organizacijoms, apie komunistus beveik visiškai neužsiminta, tik vietomis, lyg prabėgomis. Pvz., apie vieno miestelio organizaciją jis rašo: „Nors jos nariai nėra raudoni, bet ji gerokai paraudusi“ arba, rašydamas apie Amsterdam, NY miestelį, sako: „Kolonija gana aktyvi, lietuvių komunistų kaip ir nėra.“

Kai po Antrojo pasaulinio karo nukentėję nauji lietuviai emigrantai, dipukai, atvyko į Ameriką, kova prieš komunistus iš esmės pasikeitė – vietoj polemikos spaudoje atsirado politinė, ekonominė ir net fizinė kova tarp JAV lietuvių.

Bus daugiau.

Buvęs karininkas Lietuvoje

A † A
MEČYS BUŽĖNAS

Mirė 2012 m. liepos 14 d., sulaukęs 95 metų.
Liūdintys liko: brolis Valius su žmona Vanda, jų vaikai Laima, Liudas ir Konradas, kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Nuliūdę artimieji

Mylimą Mamą

A † A
STASYTĘ LEVANAS

palydėjus Amžinojo poilsio, ALDUTĘ ir FELICIJĄ
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.
Jūsų širdgėla – visų mūsų širdgėla...

Ambrasų, Bajelių, Kapustinų,
Krumplių ir Mateliūnų šeimos

PETRAS RŪPINTOJĖLIS

Atkelta iš 13 psl. kaip dr. Mindaugas Vygantas (gedulo pietuose nedalyvavo dr. Vidas Nemickas). Bepietaujant privačiame kambaryje kiekvienas turėjo progos pasidalinti savo įdomesniais nuotykiiais, susijusiais su velioniu.

Petras Petrutis, tęsdamas „Margučio“ pradininko, kompozitoriaus Antano Vanagaičio tradiciją, rengdavo lietuvių dainininkų koncertus, mielai transliuodavo dainas, ypač iš naujai išleistų lietuviškų plokštelių. Man teko aktyviai dalyvauti vienos vien lietuvių poetų ir kompozitorių muzikinės plokštelės paruošime bei išleidime. Petras dainas, kurių patriotiniai tekstai tarybinėje Lietuvoje buvo laikomi tabu, gana dažnai uždėdavo. Studijoje per mirties pranešimus populiari tapo mano žmonos Praurimės įrašyta giesmė „Anapus saulės“, kurią balso mokytoja ir repetitorė, solistė Izabelė Motekaitienė anglišką „Beyond the Sunset“ (1936 m. sukurta sutuoktinių Virgil ir Blanche Brock) išvertė į lietuvių kalbą. Kuo labiau tautinio bei religinio pobūdžio tekstai tėvynėje buvo draudžiami, tuo vertingesni jie buvo čia, užsienyje.

Plokštelė daugiausia susidėjo iš naujai sukurtų tuometinių išeivijos lietuvių kompozitorių kaip Giedrės Gudauskienės, Vytauto Jančio, Broniaus Jonušo, Onos Metrikienės, P. Sopagos kūrinių. Plokštele susidomėjo „Chicago Tribune“ laikraštis – Praurimę aplankė korespondentė Joan Norsworthy, jos straipsnis buvo paskelbtas 1980 m. liepos 11 d. laidoje. Netrukus Petras Jaunimo centro didžiojoje salėje „Margučio“ koncertui, į kuriuos paprastai susirinkdavo pilnutėlė salė, pakvietė Praurimę kartu su ambasadoriaus, teisininko Vytauto Dambravos sūnumi, klasišiniu gitaristu Linu Dambrava.

Prieš 27 metus Petrutis kreipėsi į mane dėl savo dantų. Kadangi radijo pranešėjui burna yra brangiausias turtas, su Petro burna apsiėjau taip, lyg būčiau mūvėjęs balčiausias pirš-

tines. Apsidžiaugiau už suteiktą privilegiją – būti tuo, kuris atstatys trūkstamus dantis ir normalų veido profilį. Po apgydymo ir paruošus viršutinį pilnutinį nuimamą ir apatinį dalinį dantų protezus, pacientui pakartotinai pabrėžiau, kad priprasti ir išmokti naudoti užraktų neturinčią dantų plokštelę paprastai reikalauja daug kantrybės ir stiprios valios. Perspėjau, jog keletą dienų teks vengti net telefoninių pasikalbėjimų, o radijo stoties mikrofoną bent kelioms dienoms teks perleisti jo paties ištreniruotiems pajėgiems talkininkams. Pasitikėdamas išleidau Petrą su naujais dantų protezais kaip su kokia karūna ant galvos. Bet pasirodo, išėjęs už durų, mano didžiai gerbiamas pacientas parodė savo ragus ir, net nebandydamas priprasti prie naujo protezo, nesiryžo pakeisti nusistovėjusios, jam įprastos rutinos. Taip sunkiai pasiektas, keleto tūkstančių dolerių vertės gydymas ir sugaištas laikas nuėjo niekais.

Dažnai švęsdavome JAV Nepriklausomybės šventę ir gimtadienius kartu su Petru ir jo artima drauge, būsima sužadėtine balerina Violeta Karosaite, mat Petro gimtadienis yra liepos 4-ąją – dvi dienas prieš mano žmonos ir dvi dienas po mano gimtadienių. O per Kūčias mūsų namuose apsilankęs Kalėdų senelis paprastai prisimindavo ir Petrą, ne vien tik mintimis ir žodžiais.

Kadangi paskutinius porą dešimtmečių prieš okupuotai Lietuvai atgaunant dabartinę nepriklausomybę, velionis Petras išeivijoje buvo Čikagos lietuvių balsas, lietuviškos veiklos akstinas, plačiai girdimas šauklis Lietuvos laisvinimo byloje, ne vienas per gedulo Mišias pasigedo, o gal tik nepastebėjo, Lietuvos Respublikos ambasados bei LR gen. konsulato Čikagoje atstovų.

Velionis nesirūpino savimi – visą savo gyvenimą jis, kaip tas Rūpintojėlis, sielojosi dėl Lietuvos reikalų ir jos šviesesnio rytojaus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Dėmesio! Iškilmingi metiniai „Draugo“** pietūs Willowbrook Ballroom (8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480) vyks spalio 28 d., sekmadienį. Pradžia – 1 val. p. p.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) sekmadienį, liepos 22 d., 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Prieš šv. Mišias kalbėsime Palaimintojo Jurgio Matulaičio litaniją. Po pamaldų parapijos salėje Brighton Park Lietuvių Bendruomenė ruošia cepelinų pietus. (skelbta Laimos Apanavičienės paskaita apie Maironį dėl pranašaujamų karštų orų nukeliama vėlesniam laikui.) Primename kad kiekvieną ketvirtadienį 8 val. r. šv. Mišias atnašauja kun. Jaunius Kelpšas. Po pamaldų klausomasi išpažinčių.

■ **Liepos 20 d., penktadienį, 3:30 val.** p. p. laikraščio „Draugas“ patalpose (4545 W 63rd St., Chicago, IL 60629) vyks spaudos konferencija dėl ŠALFASS archyvų perdavimo Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui. Dalyvauti kviečiami šiuo klausimu besidomintys.

■ **Kun. Artūras Sederevičius, SJ, kviečia** pašnekesiui prie kavos puodelio sekmadienį, liepos 22 d., po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje.

■ **Lietuvos dailininkų ir žurnalistų sąjungų** narys, kaunietis Vladimiras Beresniovos (Vlaveris) – plačiai žinomas humoristikos meistras, atveža savo darbų parodą į Čikagą. Rugsėjo 7 d. 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks V. Beresniovos karikatūrų parodos „Smailių žvilgsniu“ atidarymas. Kviečiamie apsilankyti.

■ **Rugsėjo 30 d., sekmadienį, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos** (Lemont, IL) Bendruomenės diena. Pradžia 10:30 val. r.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Liepos 22 d. seselių sodyboje, 600** Liberty Highway, Putnam, CT 60260, vyks Susiartinimo šventė, skirta Jurgio Matulaičio paskelbimo Palaimintuoju 25-osioms metinėms paminėti. 11 val. r. – šv. Mišios; 12 val. p. p. – pietūs. 1 val. p. p. prasidės šventiniai renginiai. Jūsų laukia specialūs užsiėmimai, vyks lituanistinių mokyklų vedėjų ir mokytojų posėdis, Neringos stovyklautojų programa. Pikniko metu skelbiamas gražiausios, išradingiausios, linksmiausios skrybėlės konkursas! Visi, norintys dalyvauti skrybėlių grožio konkurse, iki 1 val. p. p. turi užsiregistruoti pikniko pranešėjų papilinėje ir gauti dalyvio numerį. Daugiau informacijos galite gauti tel. 508-668-2167 arba adresu: aidask@aol.com

■ **Liepos 26 d. nuo 5 val. p. p. iki 8 val.** v. Saint Peter's Church (619 Lexington Ave. at 54 th St., New York, NY 10022) vyks lietuvių kilmės dailininkės Adrianos Rostovsky parodos iš perdirbtų žaliavų atidarymas.

■ **Rugpjūčio 5 d., sekmadienį, The Anthracite Heritage Museum** (159 Cedar Ave., Scranton, PA 18505) bus rodoma nufilmuota Charles Halka opera

„Julius“, kurios premjera vyko Vilniuje 2010 m. kovo mėnesį. Meninę programą atliks solistė Marytė Bizinkauskas, akompanuos pianistas Michael N. Andrew. Operos plakatą sukūrė dailininkė Ada Sutkuvienė. Įėjimas 5 dol. Tel. pasiteirauti 570-963-4804.

■ **Kviečiame rugpjūčio 8–28 dienomis** d. apsilankyti vaikų meno parodoje „Multiculture Multimedia“, kurioje dalyvauja ir lietuvaite Ona, Ūla ir Aušra Prenevičiūtės. Paroda veiks National Association of Women Artists, Inc. (80 Fifth Ave., suite 1405 NYC, NY 10011) Priėmimas – rugpjūčio 16 d. nuo 5 val. p.p. iki 7 val. v. Galerijos darbo valandos – antradienis-penktadienis nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p. Tel. pasiteirauti 212-675-1616. Daugiau apie parodą sužinosite: www.thenawa.org

■ **Beverly Shores Lietuvių klubas kviečia** visus aplinkinių apylinkių lietuvius rugpjūčio 11 d., šeštadienį, 1 val. p. p. į gegužinę, kuri vyks „Lithuanica“ parke (E. Ripplewater Ave., Beverly Shores, IN 46301). Prie Dariaus ir Girėno paminklo jūsų lauks skanūs pietūs, šaltas alus, muzika, loterija. Pabendraukime gamtoje! Maloniai kviečiame visus atvykti.

■ **Rugpjūčio 17–25 dienomis Battle Creek, MI, vyks 20-osios** karšto oro balionų pasaulio varžybos, kuriose dalyvauja ir oreiviai iš Lietuvos. Daugiau informacijos apie varžybas rasite <http://www.balloonworlds2012.com/>

■ **Rugpjūčio 19–26 dienomis „Neringos“** stovykloje rengiamos dvi stovyklos suaugusiems: „Tikėjimo kelias“ ir „Meno8Dienos“. Plačiau apie šias programas ir registracijos informaciją surasite stovyklos tinklalapyje www.neringa.org.

■ **Rugsėjo 15 d. nuo 1 val. p. p. iki 8 val. v.** Apreiškimo parapijos mokyklos kieme (70 Havemeyer St., Brooklyn, NY) ruošiamas New York lietuvių piknikas/gegužinė „lithNYC“.

■ **Lietuviška mokykla „Genys“, 2390** Bush St., San Francisco, CA jau pradeda registruoti vaikus ir suaugusius, norinčius mokytis mokykloje 2012–2013 m. m. Į mokyklą vaikai priimami nuo 4 metų amžiaus; suaugusiems – atskira klasė. Registracijos ir mokyklos klausimais kreiptis į: virgilijatali@msn.com

■ **Lietuvos Respublikos ambasada** Washington, DC praneša, jog įdiegus elektroninės metrikacijos paslaugų informacinę sistemą – MEPIS – LR piliečiai prašymus LR civilinės metrikacijos skyriams gali teikti internetu. Ši paslauga pasiekiama prisijungus www.epaslaugos.lt. Detali informacija apie paslaugą skelbiama interneto svetainėje „Civilinė metrikacija“ (<https://mepis.vrm.lt>).

Tarp neseniai Čikagoje koncertavusių muzikantų iš Lietuvos – net 3 marijampoliečiai. Po koncerto, vykusio Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje liepos 7 d., jie susipažino su Marijampolės garbės piliete dailininke Magdalena Stankūniene. Marijampoliečiai (iš kairės): vienas geriausių Lietuvos gitaristų Tomas Varnagiris, Marijampolės garbės pilietė Magdalena Stankūnienė, grupės iš Lietuvos vadovas Darius Stankevičius ir akordeonistas Nerijus Bakula.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Lietuvos vyčių 144 kuopa kviečia į kasmetines jau 98-ąsias „Lietuvių dienas“, kurios vyks Schuylkill Mall, Route 61 and I-81, Frackville, PA rugpjūčio 11 d., šeštadienį, (nuo 11 val. r. iki 5 val. p. p.) ir rugpjūčio 12 d., sekmadienį, (nuo 12 val. p. p. iki 4 val. p. p.). Meninę programą atliks tautinių šokių grupės „Malūnas“ (Baltimore, MD), „Žilvinas“ (Philadelphia, PA) ir „Gintaras“ (Mahanoy, PA).

Akordeonistė Lynne Cox pakvies kartu padainuoti, galėsite apžiūrėti gildijos „Spins and Needles Guid“ tekstilės dirbinių bei Christine Luchas margučių parodas, Tomas Sadauskas padės jums sužinoti, kaip sudaryti šeimos geneologinį medį. Viskuo pasigėrėję galėsite paragauti skanaus lietuviško maisto. Tel. pasiteiravimui 570-874-4092 (Larry Domalakes) arba 570-204-9157 (Carol Luchas). Daugiau apie šventę skaitykite www.kofl144.weebly.com

Jacqueline Dormer iš Girardville (k.) ir Tom Bernotas iš Bound Brook, New Jersey, šoka Lietuvos vyčių „Lietuvių dienos“, Schuylkill Mall, Frackville.

„Suktinio“ (vadovė Giedrė Elekšytė, stovi antra iš kairės) iš Čikagos šokėjai – XIV Lietuvių tautinių šokių šventės Boston dalyviai.

Laimos Apanavičienės nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747